

Zločin u Baćinu

Izvještaji s praćenja glavne rasprave pred Županijskim sudom u Rijeci

02. svibnja 2012. godine – otvaranje glavne rasprave, dokazni postupak

Izvještava: Milena Čalić-Jelić, Documenta Zagreb

Suđenje prati i novinar Novog lista.

Predsjednica vijeća je otvorila zasjedanje, objavila predmet glavne rasprave i sastav sudskog vijeća na koji stranke nisu imale primjedbi. Nakon konstatacije da su ispunjene pretpostavke za održavanje glavne rasprave, vijeće je utvrdilo istovjetnost optuženika.

Glavna rasprava je počela čitanjem optužnice.

Nakon što je pročitana optužnica, za nedostupne optuženike je konstatirano da se ne osjećaju krivima, a prisutnom optuženiku Marinu Krivošiću su predočene odredbe o njegovim pravima u postupku iz čl. 4. i 5. ZKP-a te je isti potom izjavio da će se braniti u prisutnosti branitelja. Pozvan da se izjasni o tome kakav stav zauzima prema optužnici (čl. 320 st. 1.,2. ZKP-a) optuženi Krivošić naveo je da se ne smatra krivim te da će svoju obranu iznijeti na kraju dokaznog postupka.

Predsjednica sudskog vijeća je utvrdila da su na raspravu pristupili pozvani svjedoci.

Dokazni postupak

1. Anđelka Šimetić, kćerka ubijene i ekshumirane Milke Čerizović

Svjedokinja je iskazala da su njeni roditelji živjeli u selu Uštica, koje je 6 km udaljeno od Hrvatske Kostajnice, da su se početkom rujna sklonili u Jasenovac. Jedan dan je njena majka otišla u selo s namjerom da nahrani stoku i više se nije vratila. Tijelo njene majke identificirano je početkom 2011. te je sahranjena 10. siječnja 2011. Ista nije znala za ekshumaciju i identifikaciju koja se vršila tijekom 1997., jer je nitko nije pozvao.

2. Josipa Tepšić, kćerka ubijenih Josipa i Kate Blinje

Svjedokinja je iskazala da nema direktnih saznanja o odvođenju roditelja, već da joj je sve ispričala Katica Jandrić, iz Cerovljana. Ista joj je rekla da su njeni roditelji odvedeni prvo u društveni dom u Cerovljane, potom u Dubicu, a nakon toga na pogubljenje na livadu kraj Baćina. Iz njene obitelji u Baćinu su osim roditelja ubijeni i očev brat Nikola Blinja, kao i Ana Blinja. Njen otac je ekshumiran i identificiran 1997., jer je imao osobne dokumente u košulji, a majka je identificirana 2002. Svjedokinja je na razne načine pokušavala saznati što se dogodilo njenim roditeljima, ali lokalno srpsko stanovništvo ne želi o tome razgovarati. Pokušavala je razgovarati sa susjedom iz Cerovljana Velimir Dragicom, koja je cijelo vrijeme rata bila tamo, potom je u pritvoru posjetila Velimir Jakova, ali bez uspjeha. Cerovljani su imali svega oko 300 stanovnika.

3. **Anka Kota**, kćerka ubijenih Josipa i Kate Blinja

Svjedokinja nema direktnih saznanja, niti je što čula, ali kaže da je u Cerovljanima ostalo živjeti i par Hrvata za vrijeme rata, tako i Josip Lončar koji je oženio Katicu, srpske nacionalnosti.

4. **Ivan Švračić**, sin ubijenih Antuna i Marije Švračić

Svjedok je izjavio da nema direktnih saznanja, niti je što čuo, ali da vjeruje da su pogubljenje 60 civila u Baćinu morali vidjeti ili čuti seljani susjednih sela u BiH, s one strane Une. Roditelji su mu ekshumirani i identificirani još 1997. Nitko mu nije rekao uzrok smrti.

5. **Dragutin Krnić**, sin ubijenog Mije Krnića

Svjedok nema direktnih saznanja, već je opisao kako je on sa svojom obitelji i majkom napustio Hrvatsku Dubicu 12. rujna 1991., dok njegov otac nije htio ići. Čuo je od susjede Bose Uzelac da su tijekom 1992. pripadnici srpskih jedinica ubili Branka Majstorovića. Poznaje sve optuženike, ali ne zna ništa o njihovom djelovanju u ratu.

6. **Ivan Čović**, sin ubijenog Mije Čovića

Svjedok je izjavio da je napustio Hrvatsku Dubicu 13. rujna 1991., da je 2 dana prije toga srušen most između Hrvatske i Bosanske Dubice, da njegov otac nije htio ići. Svjedok poznaje sve osim 2.-optuženog Borojevića, on zna da su Veljko i Stevo Radunović imali gostionicu. Zna da je protiv 3.-okrivljenog Janjetovića vođen kazneni postupak pred Županijskim sudom u Sisku, jer je on bio zvan kao svjedok, ali zna da je isti i pušten. Nema direktnih saznanja o stradavanju oca.

7. **Snježana Tepić**, snaha ubijenih Ane i Dušana Tepića

Svjedokinja je izjavila da je sa suprugom i njegovim roditeljima živjela u istom domaćinstvu u Hrvatskoj Dubici, te da su ona i suprug i njihova djeca napustili istu 12. rujna 1991. godine. Roditelji njenog supruga su srpske nacionalnosti i nisu htjeli napustiti Dubicu. Krajem listopada 1991., njihov prijatelj koji živi u Francuskoj im je javio da su suprugovi roditelji ubijeni u Baćinu zajedno sa drugim ljudima, a njemu je to javljano iz susjednog sela u Bosni, čak se pričalo da je netko streljanje snimio kamerom te snimak predao UNPROFOR-u u Dubici. Svjedokinja smatra da bi motiv odvođenja i ubijanja suprugovih roditelja mogao biti to što isti nisu izašli na referendum za SAO Krajinu i to što se njihov sin, suprug svjedokinje, nije pridružio vojnim formacijama.

8. Slavko Antolović, sin ubijene Marije Antolović

Svjedok je izjavio da je njegova majka živjela u Cerovljanima, da ju je zadnji put vidio u srpnju 1991., da nije bilo telefonskih veza. Početkom 1992., od prognanika koji su dolazili iz tog kraja je čuo da mu je majka ubijana zajedno sa drugim seljanima u Baćinu. Njeno tijelo je ekshumirano i identificirano 1997. po operaciji kuka i ugrađenim metalnim pločicama.

9. Marijan Jurić, tast ubijenog Josipa Antolovića

Svjedok je izjavio da je prisustvovao zajedno sa svojom suprugom Boženom i njenim sestrama ekshumaciji i identifikaciji u Baćinu 1997., kada je identificiran otac njegove supruge.

Materijalni dokazi:

1. U dokaznom postupku pročitana je zapisnik o ekshumaciji iz 1997., iz kojeg je razvidno da su pojedina tijela nađena bez pojedinih ekstremiteta ili obezglavljena, ali nigdje se ne objašnjava nastanak toga, što je moguće da je nastalo ukopom u masovnu grobnicu, jer se optuženike tereti za ubijanje civila vatrenim oružjem.
2. Prijavu 1997. o postojanju masovne grobnice u Baćinu dojavila je nepoznata ženska osoba iz Bosanske Dubice krim-policiji u Sarajevu, koja je proslijeđena MUP-u RH.

03. svibnja 2012. godine – dokazni postupak
--

Izveštava: Milena Čalić-Jelić, Documenta Zagreb

Suđenje prati i novinar Novog lista.

Materijalni dokazi:

1. Izvršen je uvid u tablicu sa podacima o ekshumiranim/identificiranim/neidentificiranim žrtvama Baćina. Od 13 neidentificiranih žrtava je 5 žena i 8 muškaraca.

1. Marija Šiljak, kćerka ubijenog Josipa Karanovića (isti do danas nije indentificiran te se pretpostavlja da je jedna od 13 neidentificiranih žrtava)

Svjedokinja je izjavila da je ona u miješanom braku te je 1991. zajedno sa djecom izbjegla iz sela Slabinje, u kojem je živjela sa suprugom, u Bosansku Dubicu. Selo Slabinje je bilo naseljeno pripadnicima srpske nacionalnosti, ali su svejedno žene i djeca izašli iz sela zbog blizine ratnih djelovanja u ljeto 1991. godine. Njen otac je živio u Hrvatskoj Dubici, 12 km od Slabinja, zajedno sa majkom. Majka je kao teški bolesnik napustila selo 13.09.1991. i otišla u Sisak, a otac je ostao. Njen suprug Stevo je bio mobiliziran u TO, tada se prijetilo da će se onima koji odbiju mobilizaciju zapaliti kuće. Pozive za mobilizaciju u selu je djelio Boško Plavinić (danas pokojni). Ona ne zna u kojoj je jedinici njen suprug bio, gdje je išao na straže, gdje su se okupljali, zna da je prilikom odlaska u Dubicu posjetio njenog oca da vidi treba li mu nešto. Polovinom 10. mjeseca, oca više nije bilo, a jedine informacije koje su čuli bilo je da su pojedini mještani odvedeni na razmjenu pa tako i njen otac. Po povratku u Slabinje, početkom 1992., raspitivala se za oca i od jednog vojnika saznala da je s drugima ubijen u Baćinu i da su to učinili "šareni ljudi" iz Komogovine, te pojasnila pripadnici Martićeve vojske, da su neka tijela bačena u Unu. Njen suprug joj se zakleo djecom da o tom događaju ništa nije čuo niti znao. Svjedokinja ne zna kada je Mile Martić bio u Dubici, ali zna da je bio krsni kum djeteta Mile Popovića. Ponovno u zbjeg su krenuli 1995., neposredno prije Oluje. U selo su se vratili 1998., kada im je obnovljena kuća. Za oca se raspitivala u zatvoru u Glini, ali ni tamo joj nisu znali ništa reći. Inače selo Baćin je bilo selo nastanjeno Hrvatima. Svjedokinja ne zna tko je imao ili vozio bager u Dubici.

2. Matija Likić, sin ubijenog Andrije Likića

Svjedok je izjavio da je tada živio u Zagrebu, da mu je otac imao 84 godine, da ga je zadnji put posjetio u selu Cerovljani u kolovozu 1991. Nema direktnih saznanja, čuo je da su svi na Skelište doveženi kamionom, da su se jauci žrtava čuli u susjedna sela u Bosni, preko Une. Oca je identificirao po osobnim stvarima, s tim da su mu rekli da je uzrok smrti rupa u glavi, vjerojatno izazvana vatrenim oružjem.

3. Miroslav Sokolović, mještalin Hrvatske Dubice, bio mobiliziran u TO Dubica

Svjedok je izjavio da je zapovjednik Dubičke čete bio Milenko Janjetović (3.okr.), da je četa brojala 84 vojnika, da je zapovjednik brigade XI garava bio 2. okr. Slobodan Borojević, da su to bili tenkisti. Pozanje sve okrivljenike. Njegova jedinica je u početku sa starim puškama držala seoske straže, a poslije su bili na položajima kod Save, 13 km od Dubice. Za masovnu grobnicu je prvi put čuo 1997. i to je pročitao članak u Večernjem listu. Inače prije Oluje je pobjegao u Bosnu. Svjedok je vozio bager, tako je u 9. mj. pokapao mrtve krave. Osim njega bager je vozio i

Jernić Đorđe, koji je iskapao šljunak i pijesak. Svjedok je izjavio da su probleme stvarali Veljini policajci (6. okr. Veljko Radunić), koji su bili pomalo para-vojna jedinica, te ih je rasformirao Mile Martić. Zna da je Mile Martić posjetio Dubicu u ljeto 1992. Za 7. okr. Katicu Pekić je čuo da je od ljudi zarobljenih u Vatrogasnom domu u Kostajnici uzimala zlatninu, inače i ona je bila naoružana. Pauković Vaso, koji je bio vozač autobusa, mu je ispričao da je on taj dan iz Kostajnice trebao voziti ljude na razmjenu, ali da kad je došao do raskršće 3 vojnika su ga istjerala van. Čuo je da su Slavko Dodoš (9. okr.) i Janjetović spasili Slavka Kučuka iz Vatrogasnog doma jer je isti bio dobar čovjek i ratno siroče (II svjetski rat).

04. svibnja 2012. godine – dokazni postupak

Izveštava: Milena Čalić-Jelić, Documenta Zagreb

Suđenje prati i novinar Novog lista.

Pročitani materijalni dokazi:

1. popis nestalih osoba sa područja općine Hrvatska Kostajnica, a koju je sastavio djelatnik općine 01.03.2003. , koji imenom i prezimenom nabraja 104 nestale osobe iz sela Baćin, Cerovljani, Kostajnica.....
2. izvod iz matice umrlih za svjedoka Josipa Bogića
3. iskaz svjedoka Josipa Bogića:

svjedok je iskazao da je odveden iz svoje kuće zajedno sa suprugom te pritvoren u Vatrogasnom domu. Priveo ga je Milenko Janjetović (3 okr.) sa još 2 vojnika. U domu su bili zatvoreni sa drugim susjedima iz Dubice. Neke ljude je dovezao autobus. Milenko Sekulić je naredio Katici Pekić (7 okr.) da pusti svjedoka i njegovu suprugu. Katica Pekić je držala stražu u domu. Nakon što su pušteni Sekulić ih je prevezao u Bosnu. 10 dana nakon puštanja, svjedok je čuo da su ljudi iz doma poubijani. Svjedok je izjavio da je odvođenje ljudi naredio Stevo Radunić (5 okr.), zajedno s njegovim ocem Veljkom (6.okr.). Svjedok se u selo vratio nakon VRA Oluja.

Na raspravi je saslušan jedan svjedok:

1. Josip Josipović

Svjedok je već svjedočio nekoliko puta pred Županijskim sudom u Sisku, ali i pred ICTY u predmetima protiv Miloševića, Babića, Martića i Stanišića.

Svjedok je izjavio da je u 10. mj. bio zatvoren u Dubici, u zgradi zadruge koja je u to vrijeme bila vojni štab, i to u prostorijama WC-a, gdje je osim njega bilo zatvoreno još 4 osobe (Abaza Željko, Knežević Antun, Ibrizović, Čović Mićo). Svjedok je bio zarobljen do 10.02.1992., i u Dubici je

bio do Nove Godine, a potom je prebačen u kasarnu u Prijedoru, potom Banja Luku, a razmijenjen je u Bosanskom Brodu. O ubijanju seljana svjedok zna da su se pojedini vojnici dok su ih tukli hvalili da su pobili te civile u Baćinu i to Radunović Stevo (5 okr.), Petrović Milan, Stevo Jošković, Šarac Mirko, Kovačević Momčilo (4 okr.) te Marin Krivošić - Prvalo (8 okr. - prisutan u sudnici). Svjedok poznaje Marina Krivošića i prije rata, za njega je izjavio da ga ovaj nije tukao.

Svjedok je opisao kako su pred vratima WC ubijene 3 osobe koje su bile s njim pritvorene (Željko Abaza, Knežević Antun, Ibrizović). To je bilo kad je Marin Krivošić bio dežuran, svjedok nije vidio tko je ubio iste jer je od batina bio u nesvjesnom stanju. Poslije su svjedok i Čović morali utovariti tijela u prikolicu, leći na njih. Svjedok je vidio da su im prerezani vratovi i da se tijela i dalje miču. Potom su ih bacili u Unu. Za vrijeme dok je bio zatvoren, a niti prilikom razmjene svjedok nije dobio nikakav dokument ili rješenje o pritvaranju i razlozima pritvaranja. Čorić Mićo koji je zajedno s njim bio pritvoren, živ je i danas živi u Dubici. Svjedok zna da je u Dubicu došao Milan Martić.

Iz njegove obitelji nestali su Ivo i Anđelka Josipović iz sela Pregore, koje je 15 km od Baćina, do danas nisu identificirani. Svjedok smatra da su naredbe za pokolje dali Kovačević, Radoš i Dodoš jer su bili glavni.

Daljnji dokazni prijedlozi

Nakon saslušanja predsjednica vijeća je pitala stranke za nove dokazne prijedloge. Odbila je prijedloge branitelja 2.-okrivljenog, jer su nepotpuni.

Vijeće je po službenoj dužnosti odlučilo:

1. saslušati **više od 50 svjedoka** i to u Općinskom sudu u Hrvatskoj Kostajnici, jer je većina svjedoka starije životne dobi, bolesna te bez financijskih sredstava za put
2. da se zamolbenim putem ispituju **svjedoci u Bosni i Srbiji**, a na saslušanja će otići predsjednica vijeća i pozvat će zamjenika ŽDO-a i sve branitelje
3. poslati **dopis sa spiskom nestalih** Uredu za zatočene i nestale i PU Kostajnica
4. iz spisa **izdvojiti** iskaze okrivljenih Slobodana Borojevića, Katice Pekić, Dodoš Stevana, koji su dani pred sudom u Banja Luci, jer su isti ispitan i bez prisutnosti branitelja
5. **izdvojiti** iskaz/službenu zabilješku razgovora Milenka Janjetovića koji je dan pred djelatnicima PU

Slijedeće rasprave zakazne su za 2. i 3. srpnja, kada će se saslušati vještaci koji su radili vanjski pregled i obdukciju tijela u Baćinu, radi utvrđenja uzroka smrti (i uzroka osakaćenosti tijela).

2. srpnja 2012. godine – dokazni postupak

Izveštava: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava

Suđenje prati i novinar Novog lista.

Na današnjem ročištu glavne rasprave ispitani su svjedoci: Nela Pezo, Božena Jurić i Mirko Barić.

Svjedokinja Nela Pezo, nevjesta pokojnih Ivana i Soke Pezo

U studenom 1984. došla je živjeti u Hrvatsku Dubici, a radila je u Bosanskoj Dubici. Godine 1989. dobila je stan u Bosanskoj Dubici gdje je otišla živjeti sa suprugom. Svekar i svekrva su ostali u Hrvatskoj Dubici. Zadnji put ih je vidjela u rujnu 1991. godine. Sredinom listopada njen pokojni suprug Vlado otišao je na hrvatsku stranu i kada se popodne vratio rekao je da je čuo da se priprema veliko zlo pa su se uznemirili zbog suprugovih roditelja. O događajima u Hrvatskoj Dubici saznala je od Sime Krnjaića, s kojim se poznavala od ranije. On joj je rekao da se nešto strašno desilo, da su starci odvedeni u Vatrogasni dom i da će biti odvedeni u dom u Glinu. Ruža Radunović sa svojim mužem Momčilom stanovala je na brdu. Ruža je uspjela tetu izvući iz doma i rekla je da je pokušala izvući njenog svekra i svekrvu. Rekla je da je didu vidjela, ali bake nije bilo, bojala se da ih razdvoji.

Kasnije se pričalo da su se čuli jauci ljudi koji su živi zakopani. Simo Krnjaić rekao joj je da su taj pokolj napravili Šešeljevi radikali potpomognuti domaćim stanovništvom.

Svjedokinja Božena Jurić, kćerka pok. Josipa Antolovića, ubijenog u Baćinu

Čula je priču da su po kućama kupili ljude koji su noćili u Vatrogasnom domu, zatim su ih vozili u jednom smjeru pa ih vratili u Baćin i streljali ih. Sa ocem se zadnji puta vidjela kada je došao u Zagreb. Preko Crvenog križa pisali su pisma na tri različita mjesta jer su mislili da je odveden u neki od logora. Prve informacije o ocu dobila je od Marije Milukić koja je također odvedena kako je mislila na sastanak. Nju je na putu netko poslao natrag kući jer je teško hodala, imala je operirane kukove.

Svjedok Mirko Barić

Svjedok je dostavio u spis razne dokumente: dio dnevnika Kate Pekić, razne fotografije, osobne iskaznice i zapisnik o uviđaju.

Njegova veza sa Dubicom je mjesto rođenja i sva saznanja o događajima u Dubici su kroz razne priče. Zadnji puta u Dubici je bio pred sam početak rata. Tada je vidio da MIG-ovi nadlijeću to područje radi zastrašivanja stanovnika. U Dubici mu je ostala majka, koju su brat i on uspjeli izvesti automobilom. Nije sačinio konačan popis ubijenih u Baćinu. Ne zna tko je odvezio ljude

ili pucao u njih. Neke od optuženika poznavao je od ranije, ali ne može reći što su oni radili u rujnu i listopadu 1991. godine.

Čitanje iskaza svjedoka danih tijekom vanraspravnog saslušanja

Pročitani su iskazi 48 svjedoka koji su izvanraspravno saslušani u Hrvatskoj Kostajnici. Radi se o iskazima svjedoka: Marije Krnić, Ferdinanda Sabljara, Ivana Ribarića, Jelene Vidmar, Ane Trivajić, Josipa Krivajića, Marije Pavičić, Ilije Lončara, Ivana Pihtija, Nikole Jukića, Martina Blinja, Željka Milašinovića, Nikice Anića, Tome Šestića, Ane Kulišić, Mirka Kulišića, Jelene Mandić, Nikole Mikulića, Zdravka Tepića, Milana Krnića, Branka Dragičevića, Mičeli Čorić, Marije Pavičić, Kate Lončar, Josipa Lončara, Milke Pokulavić Tribić, Draginje Matijević, Ilije Radmanovića, Steve Subotića, Slavka Kučuta, Mile Popovića, Marije Đukić, Ljubice Rodić, Harbaš, Mitra Tepića.

3. srpnja 2012. godine – dokazni postupak

Izveštava: Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava

Suđenje prati i novinar Novog lista.

Dokazni postupak nastavljen je čitanjem iskaza vanraspravno saslušanih svjedoka: Veljka Konjevića, Slobodanke Lalić, Daria Iljića, Steve Kovačevića, Steve Šiljka, Nikole Kovačevića, Katarine Jandrić, Agate Batinović, Marina Šnjarića, Tonke Mikulčić, Jelene Lončar, Nikice Krnić, Nikole Čorića.

Pročitani su i izvodi iz matične knjige umrlih te su uz suglasnost stranaka pročitani iskazi umrlih svjedoka.

Svjedok Nikola Šabalj rekao je da je u listopadu 1991. došao kod njega susjed sa dvije osobe. Rekao mu je da se spremi i da ode s njima u dom na kratki sastanak. Putem su sakupljali i druge susjede. U Domu su zatekli ljude iz Hrvatske Dubice. Jedan od stražara, na pitanje ženske osobe, a to je bila Katica Bekić, rekao je: „Odvesti ćemo ih na livadu i sve ih pokositi“. Nakon 15 minuta uspio je pobjeći iz Doma. Pobjegao je u Bosansku Dubicu. Nakon par dana jedna žena rekla mu je da je sav narod pobijen i da se radi o osobama hrvatske nacionalnosti. Nema saznanja tko je dao nalog i tko je ubio te ljude.

Svjedok Stojan Bekić živio je u Hrvatskoj Dubici. Dva-tri dana prije nego su poubijani ljudi otišao je iz Dubice. Vratio se mjesec dana nakon što se sve smirilo. Ne zna tko je odgovoran za taj događaj.

Svjedokinja Anka Kesić je u listopadu 1991. živjela u Hrvatskoj Dubici. Došli su neki ljudi i obavijestili je da mora s njima na sastanak. Uz put su pokupili još neke osobe. Došli su u Dom. Na vratima je bio jedan stražar. Nakon 10ak minuta stražar je prozvao njezino ime. Puštena je kući. Na putu je vidjela autobus pun ljudi. Nije prepoznala nikoga iz autobusa. Upozorena je da nikoga ne pušta u kuću i da nigdje ne izlazi.

Svjedok Turhanović je živio u Hrvatskoj Kostajnici pa zatim u Hrvatskoj Dubici. I on je pozvan na sastanak u Vatrogasni dom. Pitao je da li i žene idu na taj sastanak. Kada je stigao u dom zatekao je ondje 40-ak osoba. Nepoznati vojnik ušao je i zaključao vrata. Katica Bekić je čitala imena, sve prozване osobe bile su hrvatske nacionalnosti. Ukupno ih je bilo 49. Oko 15.00 sati

shvatio je da će biti ubijeni. Tada je jedan vojnik pitao za njega i izveo ga. Rekao mu je da se javi u štab što je on i učinio. Tamo mu je rečeno da ode kući, da se zaključa i da nikuda ne izlazi. U vrijeme dok je on boravio u domu nije bilo nikakvog maltretiranja. Ne zna što je bilo sa preostalim ljudima, pričalo se da su poubijani u mjestu Baćin.

Iduća ročišta glavne rasprave zakazana su za dane **3., 4., 5., 6. i 7. rujna 2012. godine.**

Dna 27., 28., 29., 30. i 31. kolovoza 2012. godine će se vanraspravno u Hrvatskoj Kostajnici ispitivati svjedoci koji se nisu odazvali ranijem pozivu. Radi se o rodbini ubijenih osoba.

3. rujna 2012. godine – nastavak dokaznog postupka

Izveštava: Milena Čalić-Jelić, Documenta

Suđenje prati obitelj VIII okrivljenog Krivošića (u pritvoru) i novinar Novog lista.

Prilikom otvaranja glavne rasprave, predsjednica vijeća je konstatirala da svjedok Petar Buruna iako uredno pozvan nije pristupio ročištu, dok je dobila obavijest da je svjedok Marko Matijević preminuo.

1. svjedokinja Ružica Perić, tazbinski srodnik pokojnih Ane, Kate i Jurja Perića

Svjedokinja je iskazala da su ubijeni njena svekrva Kata i svekar Juraj Perić, dok je Ana Perić svekrova sestra, svo troje pokojnih su živjeli u zajedničkom domaćinstvu u Dubici. Zadnji put su se čuli s njima telefonom u kolovozu 1991. Poslije su čuli da su ih vojnici srpskih paravojskih postrojbi pokupili u Vatrogasni dom i sve do ekshumacije nisu znali što im se dogodilo. Svjedokinjin suprug Mijo Perić, koji je umro 2007., je prisustvovao identifikaciji njihovih posmrtnih ostataka. Inače, pričalo se da su ih odveli i pogubili Janjetović, Katica, Uzelac, Dmitrović.

2. svjedok Pavle Perić, unuk pok. Kate i Jurja Perića

Svjedok je iskazao da je tijekom 1991. imao 9 godina, te da saznanja ima iz TV priloga ili od roditelja. Njegov otac Mijo Perić je prisustvovao identifikaciji svojih roditelja, koji su identificirani po stvarima nađenima uz tijelo u masovnoj grobnici u Baćinu, dok je teta Ana identificirana kasnije putem krvi DNA analizom.

3. svjedok Mićo Kurilj

Svjedok je predložen po branitelju 2-okrivljenog Slobodana Borojevića

Svjedok je iskazao da je tijekom 1991., kao i danas, živio u Bosanskoj Dubici, da je u kolovozu 1991. mobiliziran, te da je bio pripadnik 3. odreda, čiji je zapovjednik bio 2-okrivljeni Slobodan Borojević. Svjedok je bio pomoćnik zapovjednika, načelnik za vezu. Treći odred je bio pod zapovjedništvom X partizanske divizije, čiji je zapovjednik bio Rade Josović. Treći odred je bio sastavljen od mobiliziranih iz Bosne, ali i domicilnog stanovništva, u inkriminirano vrijeme je bio

smješten uz Savu, nasuprot Jasenovca, sa zadatkom da čuva liniju razgraničenja. Na tom području je djelovala Martićeva policija, koja je bila formirana u 3 grupe: Šamarica pod zapovjedništvom Sime Miletića, grupa Steve Borojevića, te tzv. "Šareni", pod vodstvom osobe zvanim "Japan". Između jedinica vojske i Martićeve policije bilo je sukoba, kao npr. na mostu kada im nisu dozvoljavali prelazak. U 3. odredu bilo je vojnika hrvatske nacionalnosti i nitko od njih nije nastradao. Svjedok je opisao jedan događaj u kojem je Slobodan Borojević spasio Josipu Josipović od Steve Borojevića i njegovih, tako što ju je stavio u sanitet i odvezao kod njenih prijatelja, obitelji Tadić koji su je sakrili. Negdje 18. ili 19. rujna 1991. u Baćinu, Stevo Borojević je ubio Josipinog oca i još dvojicu ljudi što su skrivali u kukuruzima, tada je naredio da se dovede i ona, ali tada je naišao Slobodan Borojević sa sanitetom te ju je odvezao. Inače, u selu Baćinu u donjem dijelu je bila smještena jedinica Slobodana Borojevića, dok su u gornjem bili vojnici Steve Borojevića, zvanog Gadafi. Stevo Borojević – Gadafi nije bio ni pod čijim zapovjedništvom i njegova jedinica je djelovala samostalno. Inače, Baćin je bilo selo nastanjeno isključivo Hrvatima.

Na pitanje predsjednice vijeća što zna o ubojstvu civila u Baćinu, svjedok je odgovorio da je u listopadu 1991., oko 17 h sa svojim kolegom Mirkom Kasabašićem išao iz Novog Grada (Bosanski Novi) u Slabinje gdje su mu živjeli roditelji te da je prošao pokraj Skelišta gdje je vidio kako leže tijela, otprilike više od 50 leševa, u liniji od 30 m. Kratko su stali, svjedok nije poznavao ubijene ljude, ali Mirko je prepoznao neke jer je bio umirovljeni policajac pa je znao dosta ljudi tog kraja. Vidjeli su da je pucano sa ceste jer je u kanalu bilo puno čahura. Produžili su u Živaju sa namjerom da obavijeste zapovjednika. O samom događaju Slobodana Borojevića je već izvjestio Mirko Burazer, komandir izviđačke čete. Isti taj dan je održan sastanak na kojem se pričalo i o sahranjivanju ubijenih civila. Svjedok ne zna tko je na kraju sahranio civile, o samom zločinu pričalo se da su to počinili domaći, pod vodstvom Steve Borojevića. O samom zločinu su svi izvješteni, a da je istragu provodio Kostić zna iz priča Mirka Čolića, danas pokojnog policajca. Svjedok smatra da je izvještaj kao motiv pogubljenja civila navodio pljačku njihove imovine, jer da su isti ubijeni da tome ne bi svjedočili. Svjedok je dodao da su 16. listopada 1991. poginula trojica srpskih vojnika. Zbog čega se smatralo da su u pogubljenju sudjelovali "domaći Srbi", svjedok je objasnio usporedbom sa selom Šaš, gdje je osnivač i predsjednik SDS bio Dušan Glavaš, koji nije bio ekstremist, te da su u tom selu i Hrvati dragovoljno pristupili srpskoj vojsci i nitko nije bio ubijen.

O samom Gadafiju svjedok je izjavio da je bio iznimno nasilan i opasan te da su ga se svi bojali, iako je imao svega 20-30 vojnika, koji su svi hladnokrvno ubijali i sami napali i zauzeli policijsku stanicu u Bosanskoj Dubici.

Na posebno pitanje, svjedok je odgovorio da nema saznanja o sastanku održanom 18. listopada 1991. između Mjesne zajednice i Kriznog štaba u Dubici. Ne zna tko je sastavio spisak Hrvata u selima Baćin, Dubica, Cerovljani. Na čelu Kriznog štaba bio je danas pokojni Mišljenović Mile, koji je bio i predsjednik SDS-a, a članovi su bili Momčilo Kovačević te otac i sin Radunović. Svjedok smatra da su civile u selu Cerovljani pokupili vojnici Dubravka Paukovića i njegovog strica Vase, dok su u Dubici to učinili Rađunovi (*Stevo Radunović, zvan Rađun*). U Dubici je zapovjednik čete bio Milinko Janjetović. Ne zna tko je čuvao zatvorene civile u Vatrogasnom domu u Dubici, ne zna da li je to bila vojna policija, ne zna tko je vozio autobus, priča se da je to

bio Stevo Dodoš. Priča se da je autobus vozio civile na razmjenu te da ga je presrela jedinica Steve Borojveća – Gadafija. Ne zna tko je upravljao bagerom koji je pogurao tijela u jamu. Smatra da bi o događaju više mogli znati Duško Milunović, koji je bio zapovjednik vojne policije, Milka nevjenučana supruga Milenka Sjekulića, koji je bio pripadnik Rađenove jedinice, Marinko Nikoletić koji živi u Bosanskoj Dubici. Isto tako i Varuna, ne zna mu ime, čija je punica ubijena u Baćinu, a koji je istraživao taj događaj.

Na posebno pitanje, svjedok je odgovorio da je bio mobiliziran do 1993., ali da je još 4 godine bio na raspolaganju i primao plaću. Drugookrivljenog viđa povremeno, i u telefonskom razgovoru mu je rekao da ide na sud svjedočiti.

Čitanje iskaza svjedoka danih tijekom vanraspravnog saslušanja

Nakon saslušanja svjedoka pročitani su iskazi 48 vanraspravno saslušana svjedoka u Hrvatskoj Kostajnici, 27., 28., 29., 30. i 31. kolovoza 2012. Neki od predloženih svjedoka nisu salušani jer su u međuvremenu umrli, ili se poziv vratio s naznakom da su nepoznati na navedenim adresama, ili su odselili u Australiju.

1. svjedokinja Julijana Petrović, kćerka ubijenih Nikole i Ane Blinja

Svjedokinja je iskazala da su njeni roditelji te 1991. živjeli u Cerovljanima, da je majka ekshumirana iz masovne grobnice u Baćinu i identificirana 2003., dok se otac još uvijek vodi kao nestao. O ratnim događanjima u Cerovljanima svjedokinja zna iz priča, tako je Blinja Bara ubijena na kućnom pragu, a ne zna se tko ju je ubio. Pričalo se da su iz doma u Cerovljanima 21.10.1991. odvedeni civili na razmjenu, da ih je u dom vodio Vaso Pauković, da je autobus sa civilima presrela grupa vojnika u Baćinu. Nije čula da je masovna grobnica otkopavana pred VRA Oluja. Zna da je Katicu Jandrić iz doma spasio njen zet, koji danas živi u Australiji, dok je Lončar Katu spasio njen sin. Poznaje Milenka Janjetovića i zna da je on tamo bio glavni.

2. svjedok Mijo Likić

Svjedok je izjavio da je napustio Cerovljane 13.9.1991., dok njegov otac nije htio ići. Zna da mu je otac ubijen u rujnu, na livadi kada je kosio travu, no ne zna tko ga je ubio.

3. svjedokinja Marija Blinja

Svjedokinja je izjavila da je njena svekrva (Blinja Bara) jedna od prvih ubijenih u Cerovljanima, no ne zna tko ju je ubio. Bila je pokopana u vrtu kuće. Ekshumirana je 1996.

4. svjedok Asim Prazija

Svjedok je iskazao da je on zakopao ubijenu Blinju Baru. O zločinu u Baćinu nema saznanja jer je pobjegao prije tog zločina.

5. svjedok Ilija Lončar

Svjedok je izbjegao iz Cerovljana 14. rujna 1991. U selu su ostali njegova majka Ana Lončar i baka Kata Lončar. Obje su ekshumirane u Baćinu i identificirane po odjeći i drugim osobnim stvarima. Svjedok misli da je ubijeno 140 ljudi. U selo se vratio nakon obnove kuće 2002., ali o tom događaju svi susjedi Srbi šute.

6. svjedok Nikola Abaz

Svjedok je iskazao da je Željko Abaz, rođen 1971., ubijen u Baćinu. Prije toga je odveden i bio je zatvoren u zadrugi. Čuo je od Čovića i Josipovića da ga je ubio Stevo Radunović, koji danas živi u Americi. Tijelo ubijenog do danas nije nađeno, navodno je bačeno u Unu. Svjedok je izbjegao 13. rujna 1991.

7. svjedok Nenad Vukšić

Svjedok je radio u miliciji u Hrvatskoj Kostajnici, ali nema saznanja o zločinima u Baćinu. Tvrdi da Kostajnica i Dubica nisu bili povezani.

8. svjedok Blinja Mijo

Svjedok je iskazao da su u Baćinu ubijeni njegovi roditelji. Majka je identificirana DNA analizom, dok se otac i dalje vodi kao nestao.

9. svjedok Milan Trpnjajić

Svjedok je izjavio da je bio mobiliziran u srpsku vojsku u Slabinjama. Za Baćin je čuo 2 mjeseca nakon što je zločin počinjen. Čuo je da je isti naredio danas pokojni Stevo Borojević, kojeg je znao sresti, obučenog u SNB uniformu, sa motorolom. Zna da je isti dočekao Martića u Dubici u studenom 1991. Isto je čuo da je Stevo Dodoš (9-okrivljeni) odvodio civile.

10. svjedokinja Kata Jurkić

Svjedokinja je snaha ubijene i identificirane Ljubice Jurkić, nema direktnih saznanja.

11. svjedok Milan Flekač

Svjedok je sin ubijenog Marka Flekača, koji je ubijen 16. listopada 1991.

12. svjedokinja Marija Trepčić

Na poseban upit svjedokinja je odgovorila da ona nije odvedena jer ju je zaštitio njen prvi susjed u Dubici, Janjetović.

13. svjedokinja Marija Karagić

Svjedočila da je njen suprug ubijen u Baćinu, da je bio pripadnik HV-a, da mu je tijelo pronađeno u voćnjaku.

14. svjedokinja Josipa Josipović

Iskazivala o ubojstvu njena oca Ivana i još dva čovjeka, koji su se skrivali u kukuruzima kada je naišao Stevo Borojević sa još 15 vojnika. Na cesti su ubili oca i te ljude. Tada je naišao Slobodan Borojević sa JNA rezervistima i rekao da nju ne ubiju. Sve se jako brzo odvijalo. Svjedokinja je prevežena sanitetskim vozilom kod jedne obitelji. Svjedokinja ne zna što joj je bilo s majkom koja je nepokretna i bolesna ostala sama u kući.

15. svjedok Ilija Tadić

Svjedok je živio u Slabinju, u rujnu 1991. imao je radnu obvezu u tvornici obuće, tijekom 1992. je bio mobiliziran. Za zločin u Baćinu je čuo u prosincu 1991., ali nije čuo tko su počinitelji.

16. svjedok Matija Mikolić

Svjedok je izbjegao iz Dubice u rujnu 1991., bio je u rezervnom sastavu MUP-a, zna da su u Dubici ostali neki ljudi koji su poslije i ubijeni. Sastavio je popis ubijenih mještana Hrvatske Dubice, sa 68 žrtava, informacije je dobivao na razne načine, između ostalog i od Dragana Ilića. Čuo je da su leševi u Baćinu pokapali Jeremić Đorđe i njegov sin, da je to mjesto bilo strogo čuvano, da je 18. listopada 1991. održan sastanak na kojem je prevagnula struja ekstremista Kovačević Momčila i drugih, da su sve to bili mještani tih sela. O popisu ubijenih uz 68 osoba ubijenih iz Dubice, popisao je 13 žrtava iz Cerovljana, 27 žrtava iz Baćina, točnije 102 osobe ukupno.

17. svjedokinja Katarina Ribarić

Svjedokinja je sestra ubijenog Mucavac Antuna, a njena majka je spašena iz Vatrogasnog doma te prebačena kod druge kćerke, svjedokinjine sestre. Istu su u dom doveli u invalidskim kolicima.

18. svjedokinja Đurđica Perić

Njena baka Marija Batinović je ekshumirana i identificirana iz masovne grobnice u Baćinu, u trenutku smrti imala je 92 godina.

19. svjedok Josip Pavlović

Do rata je živio u Hrvatskoj Dubici, a radio u Bosanskoj Dubici. Kada je srušen most ostao je u Bosanskoj Dubici. Nema saznanja o zločinu Baćinu, za pogubljenja civila je saznao nakon rata. Tijekom 1993. bio je mobiliziran te je do VRA Oluja bio u vojsci. Od okrivljenih poznaje Marina Krivošića, zna da je bio pripadnik vojske SAO Krajine.

20. svjedok Stevan Kovačević

Živio u Hrvatskoj Dubici. U rujnu 1991. bio je u sastavu civilne zaštite, imao je oružje, a zadatak mu je bio čuvati most. Ne zna ništa o odvođenju civila, ali je nakon 2 dana saznao da su ljudi zatvoreni radi razmjene. Za pogubljenje tih ljudi čuo je tek nakon nekoliko mjeseci

21. svjedok Željko Lalić

Svjedok je izjavio da nije istina da bi on iskopavao leševi iz masovne grobnice. On je bio grobar i zakapavao je mrtve, imao je radnu obvezu. Dodao je da nije vršio ukop civila u Baćinu.

22. svjedok Andrija Lalić

Svjedok je izjavio da je do VRA Oluja živio u Hrvatskoj Dubici, da nije zakopavao leševe u Baćinu.

23. svjedokinja Milka Pavlović

Odvedena je u Vatrogasni dom u Hrvatskoj Dubici, a iz doma ju je izvukao njen zet, po nacionalnosti Srbin.

24. svjedok Osman Redžić

Svjedok je saslušan u bolnici, živio je u Hrvatskoj Dubici, po zanimanju dimnjačar. Sjeća se da je Jovan Mišljenović govorio da će u Vatrogasnom domu biti sastanak na kojem će se potpisivati izjava o lojalnosti Krajiškim vlastima. Svjedok se sam uputio prema Vatrogasnom domu, ali na putu je sreo Stevana Kovačevića koji mu je rekao da ne ide tamo jer ako ode neće se nikad vratiti. Tek 1995. je saznao da su ti zatvoreni ljudi ubijeni. Svjedok je do rata imao radnu obvezu.

4. rujna 2012. godine – dokazni postupak

1. **svjedok Josip Đukić**, sin ubijenog Antuna Đukića

Svjedok je izjavio da su njegovi roditelji živjeli u Hrvatskoj Dubici, dok je on sa obitelji živio u Zagrebu. Kako je njegova majka bila u posjeti u Zagrebu u vrijeme kada su na dubičkom području započela ratna previranja, ostala je u Zagrebu. Svjedok je 16. listopada 1992. mobiliziran u HV. Na mnogo načina je pokušavao saznati što se dogodilo sa ocem, ali tek 1994. je saznao da je ubijen. Tijekom 1996. je ekshumiran i identificiran. Svjedokova majka je prisustvovala identifikaciji.

2. **svjedok Dragan Đukić**, sin ubijenog Antuna Đukića

Svjedok je izjavio da je uz njegovog oca u tom periodu ubijen i njegov djed po majci Petrović Jura iz Cerovljana. Čuo je da je djed stradao u svojoj kući, da je bio zavezan za krevet i spaljen. Svjedok ne zna točno kada je to bilo: prije ili poslije odvođenja civila iz sela. Susjedi iz Dubice, Miško i Sava Bojić, su javili majci da je stradao otac.

3. **svjedokinja Katica Jakopec**, kćerka ubijene Marije Šestić

Svjedokinja je iskazala da je tijekom 1991., kao i danas, živjela u Varaždinu, dok je njena majka rođena 1922. živjela u Hrvatskoj Dubici. Sa majkom se zadnji put čula telefonom početkom rujna 1991. Poslije rata je saznala da je ubijena, identificirana je na Zavodu za sudsku medicinu. Tada je ubijen i Milan Šestić, svjedokinjin rođak.

4. **svjedokinja Ankica Šestić**, kćerka ubijene Marije Šestić

Svjedokinja je izjavila da je u listopadu 1991. krenula iz Varaždina za Bosansku Dubicu (autobusom Zagreb – Šamac – Bosanska Dubica) po majku. Kada je došla u Bosansku Dubicu

obratila se Milutinu Kovačeviću, koji je do rata bio direktor komunalnog poduzeća u Bosanskoj Dubici sa zamolbom da joj dovede majku. Milutin je otišao preko mosta, a onda je dobila poruku preko njegovih radnika da se vrati u Varaždin jer je majka otišla na razmjenu u Knin. U Bosanskoj Dubici sreća je profesora Kučuka koji joj je ispričao da je njena majka bila u Vatrogasnom domu u Dubici sa drugim mještanima, ali da on ne zna što je dalje bilo s tim ljudima. Po povratku u Varaždin preko Crvenog križa tražila je informacije o toj razmjeni i tek nakon rata su saznali što se dogodilo. Svjedokinja danas po prvi put iskazuje, do sada je nitko nije zvao da da izjavu.

5. svjedokinja Tanja Lončarić, unuka ubijenog Nikole Lončarića

Svjedokinja je izjavila da za događanja u Baćinu zna samo iz priloga na TV-u te iz svjedočanstava dostupnih na web-u. Njen otac Antun Lončarić je napustio Dubicu 5. rujna 1991. te je bio u izbjeglištvu u Nizozemskoj i tek nedavno se vratio u Hrvatsku Dubicu. Svjedokinja je prijavila nestanak djeda rođenog 1910., bila je na identifikaciji. Svjedokinja moli da sud ne zove njena oca u svojstvu svjedoka jer je isti slabog zdravlja i sve to teško podnosi te je predsjednica vijaća upozorila na pravo da otac postavi imovinsko-odštetni zahtjev i uputi ga sudu.

6. svjedokinja Josipa Višnjić, kćerka ubijenog Josipa Antulovića

Svjedokinja je iskazala da je oca zadnji put vidjela u kolovozu 1991. u Sisku kada je došao podići svoju mirovinu. Pokušala ga je nagovoriti da se ne vraća u Dubicu, ali on kao stariji i pošten čovjek vjerovao je da mu se ništa neće dogoditi. Njena majka je napustila Hrvatsku Dubicu 14. rujna 1991., ali otac nije htio s njom. Tek kada su tijekom objave na radiju saznali da se u Baćinu vrši ekshumacija i identifikacija, saznale su što se dogodilo sa ocem. Inače u Dubici je tijekom rata ostala i majčina sestra Marija Mikulić, koju nisu odveli u Vatrogasni dom jer je bila nepokretna. Ona je posredstvom UNPROFOR-a prevežena u Sisak tijekom 1994.

7. svjedokinja Marija Vukomanović, kćerka ubijenog Josipa Antulovića

Svjedokinja je iskazala da je saznala od Mile Popovića da je otac odveden na razmjenu u Glinu. Ona je nazvala UNPROFOR u Dubici i javio joj se Mile Popović. Nisu imali daljnjih informacija sve do ekshumacije i identifikacije po osobnim dokumentima koje je pokojni imao u džepu. Inače njegovo tijelo je pronađeno obezglavljeno.

Dokazni postupak nastavljen je čitanjem iskaza vanraspravno saslušanih svjedoka:

1. svjedokinja Anka Juratović

Svjedokinja je iskazala da joj je Miljenko Janjetović (3-okrivljeni) bio prvi susjed u Hrvatskoj Dubici, da su bili u dobrim odnosima, te stoga ona i njena obitelj nisu odvedeni u Vatrogasni dom. Njen sin Stjepan Juratović je imao radnu obavezu. Ona je čula da su leševi iskapani i bacani u Unu.

2. svjedokinja Elizabeta Trninić, kćerka ubijene Marije Batinović

Svjedokinja je iskazala da je saznala da je njena majka, rođena 1901., ubijena tek nakon rata.

3. svjedoknji Ankica Janković

Svjedokinja je iskazala da je njena majka ekshumirana i identificirana iz masovne grobnice u Baćinu, ali da je u rujnu 1991. ubijen i njen brat.

4. svjedokinja Katica Delić

Svjedokinja je izjavila da je ubijena njena majka, ali da ista do danas nije identificirana, a sve stvari iz njene kuće su pokradene.

5. svjedok Milan Ćorić

Svjedok je do rujna 1991. živio u Hrvatskoj Dubici. Poslije se u Sisku pridružio pričuvnom sastavu policije. Zna da su u Dubici odvedeni Antun i Marija Švračić, dok se Ana (*Marijina sestra?*) spasila jer ju je "Sikirica" sklonio. Tijekom 1993. je saznao od djetelnika UNPROFOR-a da su civili ubijeni.

5. svjedokinja Marija Stančević

Svjedokinja živi u Cerovljanima, gdje je i provela rat, po nacionalnosti Hrvatica, udana za Srbina, tako da je nitko nije dirao, ali nije smjela izlaziti van. Zna da je Pauković Rajko spasio Lončar Katu da je ne odvedu.

6. svjedok Drago Sabljak

Svjedok je 13. rujna 1991. napustio Hrvatsku Dubuci, tako da nema saznanja. Sedmookrivljenu Katicu Pekić poznaje jer mu je bila susjeda.

7. svjedok Ribarić

Svjedok je u rujnu izbjegao iz Dubice u Jasenovac, tako da nema nekih saznanja.

8. svjedok Đorđe Uzelac

Svjedok je srodan sa 4-okrivljenim Momčilom Kovačevićem, ali upozoren na blagodat nesvjedočenja, neće koristiti isti, već iskazuje da je od 1990. pa do 1995. imao lokal u Bosanskoj Dubici. Njegov rođak Kovačević, inače po zanimanju vozač, je tijekom 1991. postao komandir milicije. Kovačević mu je ispričao da mu je došao čovjek u uniformi i tražio spisak nesrpskog stanovništva, pa kada mu je ovaj dao, isti je zapalio upaljačem, zaprijetivši mu da bi se i on mogao naći na listi. Svog rođaka smatra izigranim jer su se veliki sklonili, a on priglup se skriva u selendri, a da je oduvijek bio manje inteligentan, potvrđuje da je u jedan razred išao 3 godine. Za vrijeme rata najgori su bili otac i sin Radunovići. Svjedok je imao i pušku i uniformu, zbog zaštite gostionice u Bosanskoj Dubici. Inače, jednom prilikom mu je Plavljančić Boško, samozvani vođa iz Slabine, rekao da su ljudi odvedni u Vatrogasni dom, i to 60 do 80 ljudi. Pričalo se da je autobus sa civilima vozio Stevo Dodoš, mada Dodoš tvrdi da je odvezao autobus u Bosnu. Kada mu je pročitana iskaz Slobodanke Lalić, svjedok je odgovorio da ne vjeruje da je Željko iskapao leševe u Baćinu, te je potvrdio da joj je lupio šamar jer je lagala.

9. svjedok Saša Zunić, rođak 4-okrivljenog, upozoren na blagodat nesvjedočenja, odlučio je da ne iskazuje

10. svjedok Mladen Matejak

Svjedok je izjavio da je od 16. listopada bio u pričuvnom sastavu MUP-a, pod zapovjedništvom Đure Brodarca. Prikupljao je podatke o stradalima iz Baćina i Cerovljana. Zna da se govorilo da je ubojstvo civila bila odmazda za ubijene srpske vojnike, njihovog zapovjednika Mladena Tomića i druge. O svemu što se dogodilo razgovarao je i sa Josipom Josipović.

11. svjedok Dragan Huska, unuk ubijenog Stjepana Huske

Svjedok je izjavio da je njegov djed zapaljen u kući te mu tijelo nikada nije nađeno. Inače poznaje Marina Krivošića, isti mu je bio susjed i u jednom razgovoru ovaj mu je rekao da njegov otac (Nikola Krivošić) vodi nekakvu politiku. Kako je isti radio u Njemačkoj pretpostavlja se da je financirao oružje za vojsku SAO Krajine.

12. svjedok Vudulja

Svjedok je izjavio da su mu u tom razdoblju ubijene majka i dvije tete, a to im je javila susjeda Milka Lalić.

13. svjedok Miljenko Đurinović

Svjedok je izjavio da mu je ubijen otac. Čuo je da je stražu čuvao Marin Krivošić, a da je tamo bio i Đorđe Uzelac.

14. svjedok Miloš Jelić

Svjedok je izjavio da je bio zarobljen po pripadnicima HV-a, te pritvoren u Jodnom i „ORA“-i. Nakon nekog vremena je pušten pa se preko Slovenije vratio u Dubicu. Bio je zatvoren i od srpske vojske u Kostajnici. Ispičao je kako je u Živajama vidio puno vojnika srpske vojske kako vode 4 svezane osobe (prepoznao je Antuna iz Gornjeg Baćina), za njih je čuo da su ubijeni u šumi. On je bio uhićen, utovaren u vojni kamion i odvežen u Baćin, gdje su doveli još neke zarobljenike. Dva kamiona su prevozila zarobljene, a on i još nekih 8 ljudi je pušteno, dok su drugi odveženi prema Jasenovcu. Još tada se čulo 15 hitaca iz pravca Une. Njih su zarobili vojnici srpske vojske gdje je bilo puno domaćih, ali i vojnika iz Bosne. Za zločin u Baćinu je čuo tek pred kraj rata.

15. svjedokinja Ljuba Velimir

Svjedokinja je izjavila da je do VRA Oluja živjela u Cerovljanima, ali da se nije smjela kretati po selu pa ne zna za zločin u Baćinu, jer je cijelo vrijeme njegovala bolesnog supruga. Za sinove je izjavila da su oni samo bili na straži u selu.

16. Svjedok Andrija Zorotić

Svjedok je izjavio da mu je Marin Krivošić bio susjed u Dubici te da zna da ovaj nije htio ići na seoske straže te je otišao u Beograd.

17. svjedok Rajko Zlokapa

Svjedok je izjavio da je prije rata bio policajac u MUP RH, da je dobio otkaz, da je mjesto milicajca dobio u Bosni 1993., da je tek poslije rata saznao za zločin u Baćinu.

Sudski vještak dr. Dušan Zečević

Vještak je izjavio da je nakon ekshumacije u Baćinu izvršio pregled 11 tijela:

1. SOFIJA DIKULIĆ (159/53-B), na tijelu žrtve zamijećen je ovalni defekt glave kao posljedica strijelne rane, ruke i noge odvojene od trupa, ne može se utvrditi oružje iz kojeg je pucano, kao ni da li je bilo “potvrđivanja”- što je vojni termin za usmrćivanje prethodno ranjenih;
2. NN (122/21-B), na tijelu žrtve utvrđena strijelna rana glave, na odjeći ovalni defekti, uzrok smrti strijelne rane glave i trupa;
3. MARIJA ANTOLOVIĆ, ovalni defekti lopatice, lubanja nađena u više komada, uzrok smrti višestruke strijelne rane, dok se pretpostavlja da je čeljust slomljena, kao i lisna kost postmortalno kompresijom prilikom ukopa. Vrijeme smrti je teško postaviti jer se ne može utvrditi koji su unutarnji organi povrijeđeni, u slučaju ozljeda srca, pluća – to bi dovelo do trenutne smrti;
4. FILIP JUKIĆ, uzrok smrti prostrijel zdjelice, utvrđen i prijelom čeljusti, ne može se utvrditi da li je umro trenutno ili kroz neko vrijeme jer to ovisi o ozljedama trbušne šupljine. U slučaju ozljede crijeva umiranje bi trajalo i nekoliko dana uz velike bolove, isti bi zadobio upalu potrušnice, cijelo vrijeme bi bio pri svijesti;
5. ANTUN ĐUKIĆ, potpuno skeletizirano tijelo sa odvojenom glavom, na košulji ovalni defekti koji odgovaraju strijelnim ranama trupa;
6. ANTUN ŠVRAČIĆ, uzrok smrti više strijelnih ozljeda;
7. ANDRIJA LIKIĆ, po ovalnom defektu čizme zaključeno da je zadobio strijelnu ranu stopala, što je u slučaju ozljede krvnih žila moglo dovesti do brze smrti, dok u suprotnom smrt je mogla nastupiti i puno kasnije. Na tijelu vidljivi prijelomi glave za koje se smatra da su nastupili post-mortalno, prilikom ukopa;
8. JOSIP ANTOLOVIĆ, ne može se utvrditi uzrok smrti po samom kosturu. Teoretski govoreći prilikom ranjavanja je moguće zadobiti ozljede unutarnjih organa bez ozljede kostiju;
9. NN, ženska osoba kod koje su pronađeni samo ostaci zdjelice i donje čeljusti, što nije bilo dovoljna za identifikaciju, kao ni utvrđivanje uzroka smrti;
10. ANA NIKOLIĆ, na kosturu, kao ni na odjeći nisu nađene ozljede ili ovalni defekti te se nije moglo utvrditi uzrok smrti;
11. VERONIKA STANKOVIĆ, pronađen samo gornji dio trupa na kojem nema ozljeda te stoga nije moguće utvrditi uzrok smrti.

Vještak ne zna kome su predane čahure nađene prilikom ekshumacije u jami. Po njegovom iskustvu to je bila jedna od težih ekshumacija kojoj je prisustvovao jer su tijela ležala jedno preko drugih, bilo je puno tijela, koja su tiskana bagerom u plitku jamu, sve je to otežalo izvlačenje tijela, te je bilo iznimno teško spojiti dijelove. Uzrok smrti su uglavnom strijelne rane dok drugi

način ozljeđivanja za života nije uvrđen, smatra se da su ozljeđivanja tijela nastala prilikom ukopa na grubi način. Prioritet njegova rada bila je identifikacija ųrtava.

Vještak dr. Josip ųkavić

Vještak je izjavio da je prilikom ekshumacije tijela u Baćinu pregledao 17 tijela:

1. MARIJA ųESTIĆ, uzrok smrti strijelna ozljeda glave;
2. KATARINA BLINJA, uzrok smrti eksplozivne ozljede od krhotina projektila ili eksplozivnog sredstva;
3. NN (112/11-B), neidentificirana ųena, uzrok smrti niz strijelnih oųtećenja prsnog koųa;
4. NN (120/19-B), neidentificiran muųkarac, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
5. NN (151/45-B), neidentificiran muųkarac, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
6. SOFIJA PEZO, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
7. KATARINA ALAVANĆIĆ, uzrok smrti strijelne rane prsnog koųa;
8. STJEPAN SABLJAR, uzrok smrti strijelne rane trupa;
9. MIJO ČOVIĆ, uzrok smrti strijelne rane prsnog koųa;
10. MARA ČOVIĆ, prilikom pregleda tijela utvrđena ozljeda na zatiljku lubanje, uzrok smrti strijelna rana glave;
11. IVAN KULUųIĆ, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
12. ANKA PIKTIJA, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
13. NIKOLA LONČAREVIĆ, nađen samo dio kostura, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
14. MARIJA ųVRAĆIĆ, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
15. ANA TEPIĆ, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
16. MARIJA ĐUKIĆ, uzrok smrti strijelna ozljeda prednje desne strane trbuha.

Vještak dr. Davor Strinović

Vještak je prilikom identifikacije pregledao 15 tijela:

1. RUųA DIKULIĆ, obdukcioni protokol od 13.05.1997., pronađeno oųtećeno tijelo, nema dijela glave ni gornjeg trupa, uzrok smrti strijelne ozljede glave i grudnog koųa;
2. MILKA ČAVIZOVIĆ, obdukcioni protokol od 27.03.1997., glava odvojena od tijela, uzrok smrti strijelne ozljede vrata;

3. NN (104/3-B), neidentificirani muškarac, obdukcioni protokol od 27.03.1997., uzrok smrti strijelne ozljede glave i grudnog koša;
4. NN (113/12-B), neidentificirani muškarac, obdukcioni protokol od 27.03.1997., uzrok smrti strijelne ozljede grudnog koša;
5. NN (129/28-B), neidentificirana žena, uzrok smrti ozljede donjih ekstremiteta i desne strane prsnog koša;
6. NN (155/49-B), nađene kosti glave, donje vilice, stoga nije bilo moguće utvrditi identitet niti uzrok smrti;
7. KATA VLADIĆ, obdukcioni protokol od 13.05.1997., uzrok smrti više strijelnih rana desne nadlaktice i ramena;
8. MIJO KRNIĆ, uzrok smrti više strijelnih rana zdjelice, desne laktne kosti;
9. PAVLE KROPF, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
10. MARIJA MARTINOVIĆ, uzrok smrti strijelne rane grudnog koša i donjih ekstremiteta;
11. ANTUN KRIVAIĆ, uzrok smrti strijelne rane grudnog koša, utvrđene po odjeći pokojnika;
12. ANA LONČAR, uzrok smrti strijelne rane vrata i desne natkoljenice;
13. BARBARA KROPF, uzrok smrti strijelne rane grudnog koša i udova;
14. VERA JUKIĆ, uzrok smrti strijelne rane nogu;
15. ANKA PERIĆ, uzrok smrti strijelne rane glave i leđa.

Vještak dr. Josip Čadež

Vještak je izjavio da ova ekshumacija, točnije masovna grobnice se razlikuje od drugih po pobacanim isprepletenim tijelima, ukopanim na dubini od 70 cm, dok su druge grobnice bile znatno dublje. Vještak je pregledao 13 tijela:

1. ANA BLINJA, ustanovljene ozljede slomljenih rebara i zdjelčnih kostiju, glava nije pronađena;
2. NN (156/50-B), upitna identifikacija: po zubima i naušnici – MILKA ZAKOČEVIĆ, pronađeni samo dijelovi tijela, čeljusti i kose, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
3. NN (115/14-B), upitna identifikacija – MARIJA DENIĆ, rođ. Ribarić, 1931., uzrok smrti strijelna rana lijeve natkoljenice, u slučaju ozljeda bitnih krvnih žila smrt trenutna, do 10 minuta nakon ranjavanja;
4. NN (158/2-B), neidentificiran muškarac, ustanovljeno nagnječenje prsnog koša, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;

5. NN (162/56-B), neidentificiran mukarac, nađeni samo ostaci lubanjske kosti, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
6. NN (163/57-B), neidentificirana žena, starija od 30 godina, nađeni samo ostaci lubanjske kosti, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti;
7. KATA LONČAR, utvrđeno djelovanje mehaničke sile na desnoj strani lica, natkoljenice, a što može biti i uslijed projektila;
8. JOSIP BLINJA, utvrđena ozljeda desne natkoljenice;
9. KATA FERIĆ, utvrđena ozljeda glave i desne natkoljenice;
10. TEREZIJA ALAVANČIĆ, utvrđene ozljede lijeve natkoljenice i nadlaktice;
11. TEREZIJA KRAMARIĆ, utvrđena ozljeda stražnje strane desnih slabina;
12. ANTUN MUCAVAC, utvrđena potpuna zdrobljenost glave;
13. MARIJA JUKIĆ, uzrok smrti nije bilo moguće odrediti.

Prikazvanje DVD snimka sa ekshumacije u Baćinu ožujak 1997.

Komentari i zapažanja:

1. *predsjednica sudskog vijeća je propisno upozorila sve oštećenike na pravo postavljanja imovinsko-pravnog zahtjeva te ih uputila da je shodno postojećoj sudskoj praksi uobičajeni iznos naknade nematerijane štete radi usmrćenja bliskog srodnika 250.000,00 kn. Svi oštećenici su postavili imovinsko-pravni zahtjev te je isti unešen u zapisnik;*
2. *Sažeci iskaza svjedoka u ovom izvještaju mogu sadržavati pogrešno napisana imena ili druge podatke jer je zbog opsežnosti sudskog postupka te nemogućnosti provjere podataka promatračima nemoguće jamčiti ispravnost svega zabilježenog;*
3. *detaljnim svjedočenjem vještaka pokazana je sva strahota počinjenog zločina, nedostojanstvo ukopa žrtava, te kroz iskaze svjedoka koji su u inkriminirano vrijeme živjeli na tom području još uvijek prisutna "zavjera šutnje".*

4. siječanja 2013. godine – nastavak dokaznog postupka

Izvještava: Milena Čalić-Jelić, Documenta

Suđenje prati obitelj VIII okrivljenog Krivošića (u pritvoru), RTL televizija.

Prilikom otvaranja glavne rasprave, predsjednica vijeća je konstatala da nisu pristupili svjedoci Mato Alapić (otputovao), Milan Mišić (boravi van RH), Dragica Alapić (opravdala svoj nedolazak bolešću) i Ana Alapić te da iskazi svjedoka saslušanih u Beogradu i Banja Luci nisu još dostavljeni sudu u Rijeci.

Svjedok Stevo Glavaš

Svjedok je iskazao da je sa suprugom Slavicom i sinom otišao u Predore, zaseok Cerovljana u posjetu supruginoj majci Milki Zakočević, da je supruga Slavica ostala u selu sa majkom te se poslije više i nije mogla vratiti u Sisak. Tijekom rata je čuo da su supruga i njena majka stradale, ali tek poslije VRA Oluja je otišao u selo Predore, gdje je bilo sve spaljeno. Iako je prisustvovao ekshumaciji i prepoznavanju posmrtnih ostaka tijekom 1997., supruga do danas nije pronađena i vodi se kao nestala. Njihov sin je dao krv za DNA analizu. Svjedok ne zna ništa o okolnostima odvođenja i stradavanja supruge. Nakon što su mu predložena njegova prava o postavljanju imovinsko pravnog zahtjeva tijekom kaznenog postupka te mu je na poseban upit razjašnjeno da neće plaćati troškove postupka svjedok je postavio imovinsko pravni zahtjev u visini od 250.000,00 kn.

Svjedok Zoran Glavaš, sin nestale Slavice Zakočević

Svjedok je iskazao istovjetno kao i prethodni svjedok Stevo Glavaš, njegov otac.

Daljnji dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO je predložio ponovno saslušanje svjedoka Uzelac Đorđa i Mikulić Matije zbog razlika u njihovim iskazima te saslušanje još osmero svjedoka na okolnost odvođenja civila. Isto tako predložio je saslušanje još jedanaest oštećenika.

Branitelj dugookrivljenog predložio je saslušanje tri svjedoka.

Sudsko vijeće je prihvatilo sve dokazne prijedloge, odbacilo prigovor branitelja da se saslušanjem oštećenika kao svjedoka odugovlači sudski postupak jer isti ionako nemaju direktnih saznanja o samom događaju, ustvrdivši da se kroz prijašnja saslušanja već pokazalo da su se pojedini leševi iz Baćina premještali, tako je tijelo jedne žrtve pronađeno na Višnjevačkom Boku, a isto tako da mnogi od ispitanih svjedoka imaju daleko veća saznanja nego što su voljni iskazivati.

Dana 18. veljače 2013. će se na Općinskom sudu u Kostajnici saslušati svjedoci koji nisu mogli doći na sud u Rijeku, a slijedeća ročišta rasprave će biti održana od 4. do 8. ožujka 2013.

Zapažanja:

2. *predsjednica sudskog vijeća je propisno upozorila sve oštećenike na postavljanje imovinsko-pravnog zahtjeva te ih uputila da je shodno postojećoj sudskoj praksi uobičajeni iznos naknade nematerijane štete radi usmrćenja bliskog srodnika 250 000, 00 kn. Svi oštećenici su postavili imovinsko-pravni zahtjev te je isti unešen u zapisnik. Prilikom upoznavanja prvog svjedoka sa njegovim pravima kao oštećenika, isti je izjavio da se boji postaviti imovinsko pravni, tj. odštetni zahtjev jer zna neke ljude koji su tražili obeštećenje, a danas plaćaju visoke troškove sudskog postupka.*
3. *vještak dr. Josip Čadež je pregledao 13 tijela tijekom ekshumacije pa i tijelo NN (156/50-B), upitne idnetifikacije: po zubima i naušnici – MILKA ZAKOČEVIĆ, punica i baka danas ispitanih svjedoka*

4. ožujka 2013. godine – nastavak dokaznog postupka

Izvyjštava: Milena Čalić-Jelić, Documenta

Suđenje prati obitelj VIII-okrivljenog Krivošića (u pritvoru), novinari, predstavnic Generalnog konzulata Republike Srbije u Rijeci.

Prilikom otvaranja glavne rasprave, predsjednica Vijeća je konstatirala da nisu pristupili svjedoci Mato Alapić (otputovao), Milan Mišić (boravi izvan RH), Bara Matošević, Sreten Milić (živi u Francuskoj, poziv mu nije uručen), Dubravka Rihtarić, Ljubica Litić i Iznada Seaković, koje su opravdale svoj nedolazak.

Svjedok Ivica Krok, sin ubijenih Bare i Pavla Krok

Svjedok je iskazao da su njegovi roditelji živjeli u Hrvatskoj Dubici, a da on živi u Berlinu, tako da je posljednji put vidio svoje roditelje tijekom 1990. kada je bio na godišnjem odmoru u Hrvatskoj. Zadnji put je s njima razgovarao telefonom u lipnju 1991. Poslije je telefonom zvao susjedu Soku koja mu je rekla da su mu roditelji odvedeni, i tek tijekom 1995.godine, kada su neke osobe bile pritvorene u Remetincu, saznali su da postoji masovna grobnica. Tijekom ekshumacije i identifikacije žrtava njegov kum Alojz Kraus je prepoznao tijela njegovih roditelja. U Dubicu je došao na sahranu i tada je razgovarao sa Slavkom Kučuk, koji je i sam bio pritvoren, te mu je ispričao da je vidio i njegove roditelje u Vatragasnom domu. Svjedok ne poznaje okrivljenike. Nakon što su mu predočena njegova prava o postavljanju imovinsko-pravnog zahtjeva tijekom kaznenog postupka, svjedok je postavio imovinsko-pravni zahtjev u visini od 250.000,00 kn za svakog roditelja.

Dopis Hrvatskog Crvenog križa

Traganje za nestalima iz Hrvatskog Majura: Željko Alapić (nestao 14.10.1991.), Mijo Mišić (nestao 14.10.1991.).

Svjedokinja Dragica Alapić, supruga nestalog Željka Alapića

Svjedokinja je iskazala da je sa suprugom živjela u Majuru (5km od Kostajnice). Dana 14. listopada 1991. pred njihovom kućom je stao autobus sa vojnicima u maskirnim, šarenim uniformama koji su odveli njenog supruga. Nije vidjela tko je sve bio u autobusu niti je prepoznala nekog od vojnika. Inače, imali su troje male djece, a Željko je bio u sastavu milicije. Na posebno pitanje da li je u zahtjevu za traženjem nestale osobe prijavila Stevu Zjalića i Zorana Bulatovića kao osobe koje su odvele njezinog supruga, svjedokinja je odgovorila da nije spominjala nikoga. Nakon odvođenja supruga išla se raspitivati u općinu, ali vojnici koji su čuvali stražu nisu joj dozvolili da uđe i rekli su da se ona nema što raspitivati. Dana 11. studenoga 1991. je napustila Majur zajedno sa djecom i roditeljima. Dana 14. studenoga 1991. u Stublju su joj ubijeni tata i baka, koji su nađeni masakrirani u kući. Ona nikada nije pozvana na identifikaciju, ni nakon ekshumacije masovne grobnice u Kostrićima (2 km od Majura), iz koje još uvijek nisu svi identificirani.

Uz suglasnost stanaka **pročitani su iskazi svjedoka** zamolbeno saslušanih pred Višim sudom u Beogradu, pred Okružnim tužilaštvom u Banja Luci te pred Općinskim sudom u Kostajnici dana 18. veljače 2013.

Svjedok Nikola Kovačević

Svjedok je izjavio da poznaje sve optuženike osim 2-opt. Slobodana Borojevića. Rekao je da je u inkriminirano vrijeme bio pripadnik TO Hrvatska Dubica, da je znao čuvati seoske straže te da mu je komandir Janjetović naredio da počisti Vatrogasni dom u Dubici. On zna da su tamo dovedeni Hrvati, a vidio je i kako je Janjetović iz doma izveo Slavka Kučeka. Svjedok je ljudima u dom odnio pašetu i kruh te je poslije poslan u šumariju te ne zna kada su i kako odvezeni te tko ih je odveo. Svjedok je poznavao žrtve i zna gdje su ubijeni. On je proveo mjesec dana u pritvoru u Remetincu. Svjedok poznaje Josipa Josipovića, zna da je isti bio zatvoren, ali ne zna zašto je ovaj izjavio da je on/svjedok u dom doveo neku ženu, jer on nije nikoga doveo. Svjedok ne zna da li se održao sastanak u vezi odvođenja civila, u Kostajnici 18. listopada 1991. Svjedok je bio na informativnom razgovoru, nakon privođenja Kučeka, jer je ispalo da je on otvorio dom i pustio Kučeka. Svjedok je izjavio da je prije dvije godine zbog predmetnog zločina bio uhićen na pograničnom prijelazu te u istražnom zatvoru u Sisku, ali je postupak protiv njega obustavljen.

Svjedok Jovan Mišljenović

Svjedok je izjavio da je njegov brat, danas pokojni Mile Mišljenović, bio predsjednik SDS (Srpske demokratske stranke) u Dubici te da poznaje sve okrivljenike. Svjedok je izjavio da je prvi sukob u Dubici počeo u ljeto 1991. O stradavanju civila u Baćinu svjedok tvrdi da je saznao tek kasnije i to da su civili prikupljeni radi razmjene u Glini, ali da je to spriječila i ubila ih skupina pod zapovjedništvom Steve Borojevića, zvanog Gadafi. On zna da je isti jednom prilikom išamarao Branka Dmitrovića. Sjeća se da je za zločin u Baćinu pitao i pok. brata i Dmitrovića, a da su ovi odgovorili da ništa nisu znali. Bio je u pratnji brata kada je ovaj išao na sastanak sa Milanom Martićem, dana 25. studenoga 1991. Svjedok zna da je zapaljena kuća Slavka Kučeka, ne zna tko ju je zapalio. Misli da je Slavka iz doma spasio Janjetović, ali ne zna

zašto Slavko kaže da su ga spasila braća Mišljenovići, a da ga je Kovačević pustio iz doma. Svjedok smatra da civile nisu ubili Dubičani.

Svjedok Vaso Pavuković

Svjedok poznaje sve optuženike, on je prije rata bio vozač autobusa Slavijatrans – Petrinja, te je s početkom rata prebačen u Dubicu gdje je autobusom vozio vojsku. Svjedoku je Veljko Radunović rekao da će doći “Martićevci” da pokupe ljude radi razmjene za zarobljene u Sisku te je on vozio trojicu vojnika u šarenim uniformama (jedan od njih je imao nadimak Šarac) u autobusu po selu, gdje su pokupili jednog mještana koji je pokazivao Hrvate. Autobus je bio pun civila, više od 54 koliko je bilo sjedala, a neki su i stajali. Nije bilo spiska ljudi već je taj mještatin pokazivao na Hrvate. Svjedok je autobus dovezao pred Vatrogasni dom u Dubicu u kojem je već bilo ljudi. Na poseban upit da je Miroslav Subotić rekao da je svjedok vozio autobus do raskršća te da su autobus tamo presreli i njega/svjedoka istjerali van, svjedok je ponovio da je autobus vozio samo do Dubice, do doma. Svjedok ne zna da li je Dodoš vozio autobus sa civilima do Baćina.

Svjedok Sanja Subotić

Svjedokinja je izjavila da je bila predsjednica Kriznog stožera i Crvenog križa u Dubici, da je prisustvovala na dva sastanka tamošnje vojne vlasti te vodila zapisnik. Na tim sastancima je bio Slobodan Borojević kada se govorilo o pregledu pada civilne strukture, o suzbijanju pljačke. Svjedokinja je izjavila da se radio spisak civila za potrebe Crvenog križa, ali da je to bilo nakon što su ti ljudi odvedeni. Inače njen otac joj je ispričao da je cilj prikupljanja ljudi bila razmjena. On nije znao tko je naredio da se ti ljudi ubiju, ali se pričalo da je to bila jedinica Steve Borojevića iz Komagovine. Sastancima prije nje je prisustvovala Ljerka Radunović, supruga okr. Steve te je ista i vodila zapisnike. Nakon dolaska UNPROFOR-a, svjedokinja je izdavala potvrde po traženjima za neke osobe sa sadržajem da isti nisu zatečeni na terenu.

Svjedok Gojko Ratković

Svjedok je izjavio da je bio u TO Dubica, pod zapovjedništvom Janjetovića, da on nije čuvao stražu pred Vatrogasnim domom, a da su ljudi pokupljeni radi razmjene. Smatra da su zločin počinili neki vanjski.

Svjedok Đorđe Ratković

Izjavio je da je bio u TO Dubica, pod zapovjedništvom Janjetovića. Većinu vremena je bio u Bosni. O događanjima u Vatrogasnom domu i Baćinu ne zna ništa.

Svjedok Branko Ljubišić

Iskazao je pred Tužilaštvom u Banja Luci da je 26. lipnja 1991. ušao u sastav TO, a za zločin u Baćinu je čuo da je to počinila jedinica Steve Borojevića.

Svjedok Dragan Milić

Svjedok je izjavio da nije bio mobiliziran jer je bio veterinar. Svjedok je, kad je čuo da su zarobili Kučuka, osobno tražio od Velje Radmanovića da ga puste. Inače u svezi privođenja civila svjedok je iskazao da su Milinko Janjetović i njegovi privodili civile, a da su isti ubijeni saznao je tek 1995. godine. Čuo je da je autobus vozio Stevan Dodoš.

Svjedok Veljko Kojić

Svjedok je izjavio da je poziv za mobilizaciju primio 20. studenoga 1991., da je njegov otac ubijen u Baćinu u rujnu 1991. od strane HV-a. Svjedok ima dva brata. Nije učestvovao u odvođenju civila i tek nakon rata čuo je da su ubijeni.

Svjedok Božidar Krivošić

Izjavio je da je bio vojnik 3. odreda pod zapovjedništvom Slobodana Borojevića, da su oni čuvali stražu kraj Save te da nije znao za zločin u Baćinu.

Svjedok Rajko Pašić

Ispričao je kako su pripadnici Gadafijeve (Stevo Borojević) jedinice razoružali policajce u Kostajnici, da je njih u Kostajnici bilo od 30 do 50 ljudi, a da je Stevu Borojevića postavio sam Milan Martić.

Svjedok Petar Vuruna

Svjedok je izjavio kako je prije rata bio policajac u Zagrebu te, kako se zaratilo, došao je u Crveni Bok, u rujnu se priključio u TO Kostajnica, a u siječnju 1992. je postao načelnik milicije u Kostajnici. Njegova supruga Eva je ostala u Zagrebu, a svjedok je obilazio svoju punicu u Baćinu, no jedan dan je više nije našao te je otišao u Živaju kod Slobodana Borojevića koji mu je rekao da za punicu pita Stevu Borojevića. Svjedok vjeruje da je jedinica Steve Borojevića civile odvela iz Vatrogasnog doma.

Svjedok Ljubomir Marjanović

Svjedok je izjavio da je prije rata bio direktor tvornice obuće "Una", da je tijekom 1992. išao u Beograd zajedno sa Brankom Dmitrovićem te da su sreli doktora Čikarića koji je slao liječnike na područje Banije i koji je upitao Dmitrovića, odnosno rekao mu, da su novine u Australiji objavile da su poubijali civile u Baćinu, na što je ovaj odgovorio da je to samo propaganda.

Svjedokinja Marija Keča, sestra ubijenog Antuna Mucavca

Svjedokinja je izjavila kako ih je njena susjeda Manda Čibić obavijestila da joj je Danica Krizmanić rekla da su u Vatrogasni dom odveli njenu majku Mariju i brata Antuna. Njen brat je bio invalid. Njen suprug je uspio da iz doma dovede njenu majku, koju su preuzeli na mostu u 20. listopada 1991. Danas su Manda i Danica pokojne. Za svog pokojnog brata je saznala tek nakon ekshumacije.

Svjedok Dušan Keča

Iskazivao je istovjetno kao njegova supruga te je dodao da je zajedno sa Milenkom krenuo u Dubicu po majku i brata svoje supruge.

Svjedok Nebojša Ćibić

Izjavio je da je iz doma doveo svoju tetu Danicu Krizmanić, da je ona mentalno bolesna. Njegova majka je tražila da prebace tetu, a istu je doveo Jovo Zmijanec, koji je bio Danicin susjed u Dubici.

Svjedok Milenko Devčić

Svjedok je izjavio da je živio u Cerovljanima, zajedno sa suprugom i majkom, da je u inkriminirano vrijeme bio u sastavu TO Cerovljani, pod zapovjedništvom Dubravka Paukovića. Njemu je Vaso Pauković rekao da su u dom civile iz Cerovljana doveli Šarac i Pauković, koje on ne poznaje. Njegovu punicu i punca iz doma je spasio Stevo, koji danas živi u Australiji, ali oni nikad nisu pričali o tome. Svjedok je bio zarobljen i pritvoren nakon VRA Oluja te je iz Lepoglave pušten u lipnju 1996.

Svjedok Milenko Sekulić

Svjedok je izjavio da je u Dubici imao kavanu, koju je zatvorio u rujnu 1991. te se vratio u Bosansku Dubicu. Zna da su civili vođeni u Vatrogasni dom, i sam je spasio Katu Vladić i bračni par Bogić. I njegova konobarica Milka je bila privedena. Svjedok poznaje Šarca koji je bio pripadnik Radunovićeve jedinice. Svjedok je iskazao da se već drugi dan nakon što su civili pokupljeni vidjelo da nema više ni ljudi ni autobusa.

Svjedok Jovan Jerenić

Iskazao je da je zajedno sa trećeokrivljenim Janjetovićem pušten iz istražnog zatvora 1998., a da ja njegova uloga u ratu bila razvoženje hrane vojnicima.

Svjedokinja Slavica Zavišić

Izjavila je da je njezin suprug kum sa Momčilom Kovačevićem, ali ona ne zna da li je njen suprug sa istim razgovarao u svezi obitelji Tepić iz Dubice. Samo iz priča je čula da su civili ubijeni u Baćinu.

Svjedok Đorđe Jeremić

Svjedok je izjavio da je bio u sastavu TO Dubica pod zapovjedništvom Milinka Janjetovića, da je samo čuo da su ljudi pokupljeni u vatrogasni dom radi razmjene, ali da ih je preuzeo Stevo Borojević. Na posebno pitanje, svjedok je odgovorio da on nije bagerom potrpao tijela u rupu, da je on radio na šljunčari, a da je bager imao Stevo Radunović. Njegovi sinovi nisu učestvovali u prikupljanju ljudi.

Svjedok Braco Vranešević

Izjavio je da je bio u specijalnim jednicama pod zapovjedništvom Steve Borojevića u Komagovini, gdje je bio do studenoga 1991., da je tek 2006. saznao za zločin u Baćinu.

Svjedok Ilija Čizmić

Izjavio je da je bio u specijalnim jedinicama pod zapovjedništvom Steve Borojevića u Komagovini, da je u jednici bilo od 30 do 160 vojnika. Za Stevu Borojevića je izjavio da je bio vozač prije rata, da je razoružao miliciju u Kostajnici. Svjedok ne zna zašto je Željko Vranešević rekao Pandži da baš on zna sve o Baćinu.

Svjedok Milorad Šarac

Izjavio je da je bio pripadnik TO Bosanska Dubica, da je za zločin u Baćinu saznao tek u istrazi, da u inkriminirano vrijeme nije bio u Hrvatskoj Dubici, da nije privodio civile u Vatrogasni dom te da nije poznavao žrtve.

Svjedok Duško Milunović

Izjavio je da je bio pripadnik 3. odreda pod zapovjedništvom Slobodana Borojevića.

Svjedok Miljenko Mikoletić

Izjavio je da je bio pripadnik 3. odreda pod zapovjedništvom Slobodana Borojevića te da su u Poljoprivrednoj zadruzi u Dubici imali jednu kancelariju.

Svjedok Velimir Jakov, pripadnik TO Cerovljani

Svjedok Matija Mikulić

Svjedok Đuro Uzelac

Svjedok Vladimir Konjević

Izjavio je da je u studenome 1991. bio pripadnik Vojne policije sa sjedištem u Živaji, a da se o Baćinu nije pričalo.

Svjedok Zoran Ilić

Izjavio je da je bio vozač Slobodana Borojevića te da je bio pripadnik Vojne policije u studenome 1991. Za zločin u Baćinu saznao je tek 1994.

Svjedok Marinko Mandić

Izjavio je da je bio pripadnik TO Bosanska Dubica te da je bio pripadnik Vojne policije u studenome 1991.

Svjedokinja Dragica Zlokapa

Izjavila je da je do rata živjela u Dubici, ali kako joj je suprug dobio otkaz preselili su u Bosnu. Krenula je obići svoj roditelje, ali Jovo Zmijanec joj je rekao da odlazi te se vratila.

Svjedok Branko Kovačević, brat optuženog Momčila Kovačevića

Izjavio je da je do rata živio u Dubici te da se poslije preselio u Bosansku Dubicu gdje ima trgovinu.

Svjedok Milan Pekić

Izjavio je da je otac optužene Katice Pekić, koja se danas liječi u bolnici za psihičke bolesnike, da joj je umro šesnaestogodišnji sin, da zna da su civili bili zarobljeni u Vatrogasnom domu, ali da im je on, kao i njegova kćerka, donosio hranu. Inače njihovi zapovjednici bili su Stevo Radunović i njegov otac. Za dnevnik Katice Pekić, koji je priložen u sudskom spisu, svjedok smatra da nije njen.

Svjedok Drago Bićanić

Iskazivao je o stradavanju sina Nikole Bićanića i Dragoljuba Race, koje je uhitila Martićeva milicija.

Pročitani su materijalni dokazi:

1. medicinska dokumentacija za Asju Pezić, koja je saslušana u Staračkom domu u Petrinji, ali čiji iskaz nije čitan jer je ista dementna i mijenja vrijeme i događaje;
2. naredba I. opt. Branka Dmitrovića od 8. listopada 1991. upućena komandantu štaba TO Kostajnica o postupanju sa ratnim zarobljenicima i ratnim plijenom;
3. naredba o formiranju vojne policije od 16. listopada 1991.;
4. postupak sa ratnim zarobljenicima;
5. dnevnik Mile Mišljenovića, od 9. rujna 1991., gdje na dan nedjelja 20.10.1991. piše odvedeno 50 civila;
6. dnevnik Branka Dmitrovića, od 6. svibnja 1991., gdje na dan 28.10.1991. piše Alavančić Kata, Mucalo Josip.

Zapažanja:

Zamolbenim putem su ispitani i neki svjedoci koji su tijekom istrage bili osumnjičeni. Tako su u periodu između 2007. i 2010. bili uhićeni Milan Pekić, Slobodan Kljajić i Nikola Kovačević, ali je u nedostatku dokaza istraga protiv njih obustavljena.

5. ožujka 2013. - nastavak dokaznog postupka

Suđenje prati obitelj VIII okrivljenog Krivošića, koji se nalazi u pritvoru.

Pročitana je materijalna dokumentacija koja se nalazi u sudskom spisu: dokumentacija hrvatskog dokumentacijsko-memorijalnog centra, pronađena nakon VRA Oluja: SJB o oduzetim traktorima i dr. poljoprivrednim strojevima, krivična prijava za krađu od 22.8.1992., službena bilješka UN Norvežani pronašli kostur te dva para cipela i gumene čizme u Baćinu, pregled prekršaja iz 1992;

poziv za Krivošića na informativni razgovor; knjiga naoružanja; prijedlozi unapređenja TO Kostajnica; naredba Slobodana Borojevića o reorganizaciji odreda od 1.10.1991.; ovlaštenje potpisano po Slobodanu Borojeviću za prijevoz lijekova, hrane, sanitetskog materijala od 24.12.1991.; službena bilješka Milicije Dubica o provjeri broja šasije, od 7.8.1992.; naredba Steve Radunovića o kažnjavanju za krađu srpskih kuća i javnih poduzeća; popis osoba u Dubici koji imaju pištolje, 6.8.1991. Milan Martić imenuje Branka Dmitrovića komadantom TO Kostajnice; 8.10.1991. naredba Branka Dmitrovića o postupanju sa ratnim zarobljenicima (da se isti prevezu u logore u Glini, Vojniću i Dvoru na Uni); 16.10.1991. naredba Branka Dmitrovića o zbrinjavanju stoke; izvještaji o čišćenju ustaških uporišta u Stazama, Selištu, Majuru, Baćinu...; 12.10.1991. izvještaj Steve Borojevića Milanu Martiću o čišćenju Cerovljana, zatim Višnice, Jušnice, u kojima se spominje da je Slobodan Borojević tukao topovima; spisak pripadnika TO Kostajnica; 13.6.1991. Skupština općina Kostajnica – imenovanje predsjednika i članova ratnog zapovjedništva; 19.7.1991. Branko Dmitrović – proglašenje ratnog stanja na području općine Kostajnica; poziv za skupštinu općina za 20.10.1991. sa 18 točaka dnevnog reda; rasprava o Ustavu RH 1990.; 30.03.1990. zapisnik o upotrebi zastava – samo zastava SFRJ; 21.6.1991. odredba o formiranju dobrovoljačkih nenaoružanih jedinica na području Kostajnice; 19.7.1991. odluka o proglašenju ratnog stanja Općina Kostajnica; preslike iskaznica vojnih policajaca; preslika propusnica za kretanje; izvodi iz matice umrlih; dopis PP Glina o smrti Steve Borojevića 28.3.1993. na području BiH, sahranjen u Donjim Kukuruzarima; smrtni list za svjedoka Josipa Bogića od 3.8.2011.; List Graničar, dokumentacija spaljenih i pokradenih kuća u Baćinu, Dubici; dopis PU Sisačko-moslavačke sa skicom masovne grobnice Baćin i drugim mjesta na kojima su pronađene ljudske kosti; imovinsko-pravni zahtjevi; dopis DORH u svezi eventualnog snimka likvidacije, da istu ne posjeduje MKSJ; dopis PU Sisačko-moslavačke u svezi srodnika žrtava; spisak nestalih sačinjen po Matiji Mikuliću; dokumentacija MKSH o UN jedinicama na tom području 1992.; iskaz Tomislava Mateljaka o onome što mu je ispričala Josipa Josipović; podaci HCK o nestalima na tom području, gdje se još uvijek traga za ostacima 23 osobe; presuda Županijskog suda u Sisku protiv Jakov Velimira; medicinska dokumentacija o raspravnoj sposobnosti Katice Pekić iz koje proizlazi da je ista raspravno sposobna; Kir – ekshumacija u Baćinu.

7. ožujka 2013. - nastavak dokaznog postupka

Suđenje prati obitelj VIII okrivljenog Krivošića, koji se nalazi u pritvoru.

Svjedok Đuro Uzelac

Svjedok je srodan sa 4-okr. Momčilom Kovačevićem. Upoznat sa pravom da uskrati svjedočenje, svjedok je izjavio da će svjedočiti. Već je ispitan na rapravi, a i vanraspravno pred sudom u Kostajnici.

Svjedok je na posebna pitanja predsjednice vijeća odgovorio da ne zna da li je u prostorijama poljoprivredne zadruge u Dubici u listopadu bilo vojne policije, da su se nosile raznovrsne uniforme, ali ne zna da je netko bio u vojnoj policiji. Zatim je izjavio da poznaje nekoliko osoba pod imenom Branko Kovačević, jedan je brat okrivljenog, drugi je njegov kum, danas pokojni, inače stariji pa ne vjeruje da je bio u vojsci, ali da ni jednog u to vrijeme nije vidio u Dubici.

Prikazane su DVD snimke sa različitim sadržajima: snimak srpskih postrojbi u Posavini u ljeto 1992.; Glina 1992, Medački Džep – ličko ratište 1993.; Okučani 1994, govor Vojislava Šešelja u 7. mjesecu 1995. u Glini; govor Branka Dmitrovića 11.8.1995.; dolazak Milana Martića u 11. mjesecu u Dubicu.

Pročitani su imovinsko-pravni zahtjevi.

Pročitana je dokumentacija koju je u spis kao dokazne prijedloge priložio branitelj drugookrivljenog: prijedlog Slobodana Borojevića o formiranju vojne policije od 8.10.1991.; imenovanje Milenka Vesića za komandanta tenkovskog voda; 26.10.1991. naredba o formiranju vojne kuhinje u Šašu; 14.11.1991. naredba o postupanju sa pijanim vojnicima; 8.10.1991. naredba o postupanju sa plutajućim minama.

Izvršen je uvid u kazvenu evidenciju za okrivljenike.

U spis je pristiglo **pismo sina Milinka Janjetovića** u kojem je proslijedio rukom pisanom obranu trećeokrivljenog koja nije dana pred sudom te se stoga neće uvažiti.

Nije bilo daljnjih dokaznih prijedloga.

Obrana okrivljenog Marina Krivošića

Propisno upozoren osmookrivljeni Marin Krivošić je odlučio dati svoju obranu na način da ostaje kod već dane obrane tijekom istrage. Tu je obranu nadopunio. Rekao je da tih dana nije bio u Dubici već na pogrebu svog šogora. On ne zna zašto ga Slavko Kuček spominje kao osobu koja ga je sprovela dan nakon što je pušten iz vatrogasnog doma, jer se to dogodilo 16.10.1991. Ne zna zašto ga svjedoci spominju kao osobu koja je skupljala civile u vatrogasni dom. Ne zna da je i nakon zločina to mjesto u Baćinu bilo čuvano i obilježeno žutim trakama jer tamo nije prolazio.

Pročitane su obrane: prvookrivljenog Branka Dmitrovića od 1. srpnja 2008. pred Višim sudom u Beogradu, četvrtookrivljenog Momčila Kovačevića dana pred Okružnim tužilaštvom u Banja Luci, kancelarija Prijedor, 24. lipnja 2008., u kojoj je navedeno da je bio samo pisar pod zapovjedništvom Steve Radunovića i Branka Dmitrovića, da je RH tražila njegovo izručenje što je BiH odbila; obrana devetookrivljenog Stevana Dodoša dana pred Okružnim tužilaštvom u Banja Luci.

Izmjena optužnice

ŽDO Rijeka je izmijenilo činjenični opis kaznenog djela za sve okrivljenike te pravnu kvalifikaciju za pojedine okrivljenike na način:

prvookrivljenog Branka Dmitrovića i drugookrivljenog Slobodana Borojevića tereti da su kao nositelji civilne i vojne vlasti znali, a nisu poduzeli sve potrebne mjere da spriječe izvršenje zločina, kao i da nakon izvršenja nisu poduzeli ništa da se počinitelji pronađu i kazne, te su stoga

počinili ratni zločin protiv civilnog stanovništva (čl. 120. OKZ RH u svezi sa čl. 28. st. 2. OKZ RH),

sedmookrivljena Katica Pekić i osmookrivljeni Marin Krivošić da su svojim radnjama privođenja civila i čuvanja straže pred Vatrogasnim domom u Hrvatskoj Dubici počinili kazneno djelo oružane pobune (čl. 235. KZ RH) te stoga na njih trebaju primijeniti odredbe Zakona o općem oprost,

trećeokrivljenog Milinka Janjetovića, četvrtookrivljenog Momčila Kovačevića, petookrivljenog Stevu Radunovića, šestookrivljenog Veljka Radunovića i devetookrivljenog Stevana Dodoša da su svojim radnjama privođenja civila, odvoženje istih na Skelište te zajedno sa drugim nepoznatim osobama usmrtili 76 civila automatskim vatrenim oružjem, te time počinili ratni zločin protiv civilnog stanovništva (čl. 120. OKZ RH).

Zapažanja:

- 1. Iz spisa su kao nezakonite izdvojene obrane drugookrivljenog Slobodana Borejevića i sedmookrivljene Katice Pekić dane pred Okružnim tužilaštvom u Banja Luci jer su isti svoje obrane dali bez prisustva odvjetnika.*
- 3. Iako se branitelji okrivljenika nisu žalili, ostaje upitno da li je dano dovoljno vremena za pripremanje završnih riječi s obzirom na znatno izmijenjen činjenični opis optužnice za prvo i drugookrivljenika s obzirom da i nisu provođeni dokazi na isključivo njihove ovlasti zapovijedanja drugim okrivljenicima, te III, IV, V i IX okrivljenika s obzirom da su sada optuženi kao direktni počinitelji likvidacije civila u Baćinu.*

8. ožujka 2013. – završni govori stranaka

U svojoj završnoj riječi **zamjenik županijskog državnog odvjetništva u Rijeci** je izjavio da smatra da je u potpunosti dokazano da su optuženici počinili kazneno djelo kako im se to izmijenjenom optužnicom stavlja na teret, a što proizlazi iz iskaza više od 150 svjedoka, vještaka, izvršene identifikacije žrtava iz masovne grobnice u Baćinu, materijalne dokumentacije u sudskom spisu, dnevnika Mile Mršljenovića i Branka Dmitrovića. U svojim obranama četiri okrivljenika, od koji su tri dane zamolbenim putem, poriču svoju odgovornost, a i mnogi saslušani svjedoci koji su u inkriminirano vrijeme živjeli na tom području, a i znatno poslije ne žele iskazivati, tvrde da nemaju saznanja kako zbog straha za vlastitu sigurnosti, zbog želje da se iskupe jer nisu pomogli svojim susjedima ili pomažu svojim sumišljenicima – okrivljenicima.

Kroz postupak je nesporno utvrđeno da se događaji odvijaju tijekom rata, da su 13.9.1991. Kostajnica i Dubica pod vlasti srpske vojske te da od 16.9.1991. na tom području nije bilo vojnih operacija te nije bilo ni vojnog opravdanja za takvo postupanja sa žrtvama. Nesporno je utvrđen identitet većine žrtava, da su isti mještani Dubice i okolnih sela, da je postojao popis po kojem su odvedeni – većinom hrvatsko stanovništvo, da je u to vrijeme prevladala radikalna struja. Neuvjerljivo je prihvatiti da su civili prikupljeni radi razmjene, jer ne postoje nikakvi dokazi o dogovoru suprotstavljenih strana, stoga je jedino za zaključiti da je cilj bio likvidacija istih. Nije sporno da je Miljenko Janjetović bio zapovjednik TO Dubica, pod zapovjedništvom Slobodana Borojevića, te njegova uloga u prikupljanju civila. Smatra utvrđenim da je Momčilo Kovačević bio zapovjednik milicije u Dubici, a što je potvrdio njegov brat i rođak Uzelac. Postoje naredbe

Steve Radunovića, kao zapovjednika, i iz iskaza svjedoka se vidi da su i faktičnu vlast nad vojskom imali on i njegov otac Veljko. Puno svjedoka je potvrdilo da je baš Stevan Dodoš vozio civile u Baćin. Uloga prvookrivljenog Dmitrovića i drugookrivljenog Borojevića je nesporna, stoga i njihova odgovornost za njima podređene postoji. Nije sporno da su obojica znali što se dogodilo, što proizlazi iz iskaza pojedinih svjedoka. Događaj se odvija tijekom dana, a nisu poduzeli potrebne mjere te se stoga smatra da je to zataškavanje zločina.

Optužba smatra da su baš ovi okrivljenici iz optužbe odveli civile u Baćin i svi oni sa još drugim nepoznatim počiniteljima pucali u iste, jer nije za povjerovati da bi to učinili danas pokojni Stevo Borojević i njegova jedinica. U opisu djelovanja Krivošića i Katice Pekić su ostvarena obilježja oružane pobune pa to dalje i nije potrebno elaborirati.

Optužba traži maksimalne kazne zbog velikog broja žrtava, koje nisu predstavljale nikakvu opasnost za SAO Krajinu, među kojim su većinom bile stare i bolesne osobe.

Branitelj prvookrivljenog Dmitrovića je izjavio da optužba nije dokazala da je u vrijeme počinjenja zločina uspostavljena civilna i vojna vlast. Tvrdi da prvookrivljeni u tom periodu nije imao faktičnu vlast na području Dubice, Šaša i Cerovljana, da se nije slušala Kostajnica potvrdili su i neki svjedoci, a nesporno je iz iskaza da je i Stevo Borojević uperio pištolj u Dmitrovića, što sve dokazuje njegov nedostatak stvarne vlasti nad vojskom, jer su u listopadu 1991. odredi TO bili pod zapovjedništvom JNA, što dokazuju i dopisi Slobodana Borojevića X partizanskom odredu, a ne njegovom branjeniku. Stoga traži da sud donese oslobađajuću presudu za prvookrivljenog Branka Dmitrovića.

Branitelj drugookrivljenog Slobodana Borojevića je izjavio da prema prvotnoj optužnici nije bilo niti jednog dokaza protiv njegovog branjenika te je stoga i došlo do izmjene optužnice koja se temelji samo na pretpostavkama. Prva pretpostavka je uspostava vojne i civilne vlasti za koju nema uporišta u provedenim dokazima. Iako je neprijeporna činjenica obnašanja vlasti kako za prvog tako i za drugookrivljenog treba razlokovati *de lege lata* i *de lege ferenda* – pravnog i propisanog od stvarnog stanja na terenu. Prema dokumentaciji u spisu razvidno je da je u listopadu i studenom tek započelo formiranje vojne vlasti imenovanjem komandira, formiranjem vojne policije tek u studenom 1991, uspostavom vojne kuhinje. Nesporno je da su dopisi njegovog branjenika išli X partizanskoj jedinici. Njegovom branjeniku nije omogućeno da iznese svoju obranu, jer je iskazivao bez prisutnosti odvjetnika, a nesporno je da neki svjedoci govore o njegovoj čestitosti te da je zaštitio mnoge Hrvate. Na pretpostavku da Slobodan Borojević ništa nije poduzeo, branitelj je odgovorio da je naredio da se popišu žrtve o čemu je iskazivao svjedok, a da na njemu i nije bilo da provodi istragu, već je to trebala milicija SAO Krajine. Stoga traži da sud donese oslobađajuću presudu za drugookrivljenog Borojevića.

Branitelj trećeokrivljenog Milinka Janjetovića je izjavio da ne postoje pisani dokazi koji pokazuju da je njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret ni glede odvođenja, a osobito likvidacije civila. Stoga traži da sud donese oslobađajuću presudu za trećeokrivljenog Janjetovića.

Braniteljica četvrtokrivljenog Momčila Kovačevića je izjavila da je isti u svojoj obrani izjavio da je bio pisar u brigadi Branka Dmitrovića, da provedeni dokazi nisu potvrdili funkciju koja mu se pripisuje optužnicom, a shodno tome ni njegovu mogućnost naređivanja. Nema niti jednog svjedoka koji je potvrdio njegovu umiješanost u likvidaciji civila i stoga shodno pravnom načelu *in dubio pro reo* traži da sud donese oslobađajuću presudu za četvrtokrivljenog.

Branitelj petookrivljenog Steve Radunovića je izjavio kako tijekom ovog postupka Stevo Radunović nije iznio svoju obranu, da je izmjena optužnice na direktno učešće njegovog

branjenika u likvidaciji neutemeljena dokazima, da su iskazima svjedoka stvorene indicije koje ne tvore zatvoren krug, da mnogi svjedoci svjedoče o onom što su čuli, a ne o direktnom saznanju te na kraju krajeva nema niti jednog svjedoka koji izravno terete Stevu Radunovića za likvidaciju civila stoga ni uz ovoliko uloženi trud nema dokaza za tako tešku inkriminaciju, stoga predlaže da sud donese oslobađajuću presudu za petookrivljenog.

Branitelj šestookrivljenog Veljka Radunovića je izjavio da nema dokaza da je postojala tzv. Veljina milicija, pa i sam okr. Krivošić kaže da je Veljko bio samo običan pripadnik milicije SAO Krajine. Treba napomenuti da je kroz iskaze svjedoka proizašlo da je njegov branjenik bio agitator, ekstremist, radikal, starija osoba, ali nitko ga ne spominje u vezi sa privođenjem ili odvođenjem civila. Iz iskaza Vase Paukovića razvidno je da 6-okr. samo prenosi naredbe, a ne naređuje, drugi ga spominju samo po čuvenju, stoga nema izravnih svjedoka. Stoga iz provedenog dokaznog postupka može se zaključiti jedino da je Veljko Radunović počinio kazneno djelo oružane pobune ili kazneno djelo iz čl. 123. OKZ RH - organiziranje grupe i poticanje na počinjenje genocida i ratnih zločina, a nikako ono što mu se stavlja na teret, stoga predlaže da sud donese oslobađajuću presudu za šestookrivljenog.

Braniteljica sedmookrivljene Katice Pekić traži da se protiv njene branjenice s obzirom na izmjenu pravne kvalifikacije kaznenog djela u oružanu pobunu obustavi kazneni postupak shodno odredbama Zakona o općem oprost.

Branitelj osmookrivljenog Marina Krivošića izjavio je da u ovom postupku za njegovog branjenika ne može doći do primjene Zakona o općem oprost, već do oslobađajuće presude primjenom čl. 453. st. 1. Zakona o kaznenom postupku jer djelo za koje se njegov branjenik tereti – oružana pobuna, više nije kazneno djelo novim kaznenim zakonom koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., a na čiju primjenu je sud upućen primjenom blažeg zakona. Stoga predlaže da sud donese oslobađajuću presudu za osmookrivljenog.

Branitelj devetookrivljenog Stevana Dodoš izjavio je da se sve temelji na pretpostavkama i indicijama te je stoga jedino moguće u skadu sa načelom *in dubio pro reo* donijeti oslobađajuću presudu. Previše se tijekom postupka govorilo o političkim pitanjima, a premalo kazneno-pravnim odredbama, nema dokaza ni za individualnu, ni kolektivnu niti zapovjednu odgovornost. Jedino nesporno za njegovog branjenika je da je isti bio vozač, a sve ostalo je nedokazano, stoga traži da sud donese oslobađajuću presudu za devetookrivljenog.

Nakon završnih riječi sudsko vijeće je riješilo da su ukida pritvor za osmookrivljenog Marina Krivošića te da zakazuje objave presude za 11. ožujka 2013.

11. ožujka 2013. – objava presude

Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Rijeci (sutkinja Ika Šarić, predsjednica Vijeća, sudac Zoran Sršen, član Vijeća, sutkinja Srebrenka Šantić, članica Vijeća) je osudilo:

prvookrivljenog Branka Dmitrovića na 15 godina, drugookrivljenog Slobodana Borojevića na 15 godina, trećookrivljenog Milinka Janjetovića na 20 godina, četvrtookrivljenog Momčila Kovačevića na 20 godina, petookrivljenog Stevu Radunovića na 20 godina, šestookrivljenog Veljka Radunovića na 20 godina i devetookrivljenog Stevana Dodoša na 15 godina.

Nakon izmjene pravne kvalifikacije u oružanu pobunu optužba za Katicu Pekić i Marina Krivošića je odbijena, te troškovi postupka za ove okrivljenike padaju na teret državnog proračuna.

Troškovi sudskog postupka osuđenih okrivljenika padaju na teret okrivljenika.

Sudsko vijeće je obrazložilo da je u ovom suđenju nadležno po odluci Vrhovnog suda RH od 12. travnja 2011. koje je prihvatilo prijedlog DORH-a da se postupak vodi pred Županijskim sudom u Rijeci. Dana 20. prosinca 2011. Županijski sud u Rijeci je donio rješenje da se svim okrivljenicima, osim prisutnom Marinu Krivošiću, sudi u odsutnosti. Visinu dosuđene kazne Vijeće obrazlaže brojem žrtava, njihovom ranjivošću te načinom izvršenja zločina i nedostatkom pijeteta. Ubijeno je najmanje 76 starijih osoba. Utvrđeno je da su neka tijela ubijenih ležala na Skelištu i do 15 dana, kao i da su stražari čuvali lokaciju do 1992. godine. Tijekom suđenja saslušano je 175 svjedoka, još 50 svjedoka je dalo iskaze u istrazi, a koji su međuvremenu preminuli. Iz svih dokaza Sudsko vijeće smatra da je dokazano da su baš optuženici (3., 4., 5., 6., i 9.) počinili kazneno djelo kako im se stavlja na teret te da je i dokazana odgovornost prvo i drugookrivljenog.

Zapažanja:

Objavi presude prisustvovali su uz zamjenika ŽDO Rijeka i četvorica branitelja okrivljenih. Na objavu nije došao okr. Marin Krivošić. Osuđeni nisu dostupni hrvatskom pravosuđu. Obavu presude popratili su brojni novinari, ekipe HRT-a, Nova TV i RTL-a.